

Štórski ŽELEZAR

LETO XXIV 1985

AVGUST 1985 Št. 11

GLASILO DELAVCEV DELOVNE ORGANIZACIJE ŽELEZARNE ŠTORE

POSLOVNI IN FINANČNI REZULTATI V PRVEM POLLETJU 1985

Sredi vročega poletja ugotavljamo, presojujamo, analiziramo, kako smo gospodarili in kakšne finančne rezultate smo ob prisotnosti težkih gospodarskih pogojev uspeli doseči v prvem polletju tekočega leta.

Proizvodni rezultati

Načrtovano proizvodnjo smo uspeli realizirati 98 % (brez TOZD Tovarna traktorjev). Vzrok za nedoseženo proizvodnjo je izpad proizvodnje v TOZD Elektroplavž zaradi dveh velikih okvar transformatorja, medtem ko so v ostalih TOZD načrtovano proizvodnjo še presegle.

V TOZD Tovarna traktorjev je načrtovana proizvodnja dosežena le 70,2 %, ker je bila zaradi prevelikih zalog iz proizvodnje načrtovana proizvodnja reducirana in za čas tudi ustavljena. Povprečno je bilo v prvem polletju zaposlenih v Železarni Štore 3.621 delavcev, kar predstavlja v primerjavi z zaposlenimi po GN 99,4 %. Dosežena produktivnost v DO brez TOZD Tovarna traktorjev, izražena v tonah na uro, znaša v prvem polletju 0,05733 in je nižja od načrtovane za 3,4 %, v TOZD Tovarna traktorjev pa je dosežena le 73 % v primerjavi z načrtovano produktivnostjo.

Finančni rezultati: v 000 din

Zap. št.	ELEMENTI	Doseženo I. poll. 84	Doseženo I. poll. 84	Ind.	6/12 GN/85	Ind.
1	2	3	4	4:3	5	4:5
1.	celotni prihodek	13.302.186	23.427.101	176	23.948.130	98
	- od tega: izvoz					
	z izvozno stim.	1.256.761	2.888.727	230	2.449.946	118
2.	porabljena sredstva od tega: amortizac.	11.486.345	20.851.972	182	20.489.467	102
		420.407	1.179.481	281	745.490	158
3.	skupni dohodek	1.815.841	2.575.129	142	3.458.663	74
4.	obveznosti iz skupnega dohodka	111.812	59.352	53	339.850	17
5.	dohodek	1.704.029	2.515.777	148	3.118.813	81
6.	obveznosti iz dohodka	976.046	874.058	90	895.417	98
7.	čisti dohodek	727.983	1.641.719	226	2.223.396	74

Začasna razporeditev čistega dohodka

- osebni dohodki	757.469	1.355.205	179	1.364.745	99
- rezervni sklad	38.755	67.091	173	113.601	59
- SSP: stanov. del	13.543	40.652	300	81.965	50
- SSP: za potrebe v DO	20.365	25.535	125		
- SSP: SIS nemat. proizv.	11.037	23.343	211	101.877	48
- PS: posojila in združ.	15.677	156.071	996	220.054	71
- PS: prosti del (za invest. in OBS)	15.587	218.744	1403	341.154	64
8. izguba	144.450	244.922	170		

(Nadaljevanje na 2. strani)

Udeleženci iz Železarne Štore na proslavi Zleta svobod

NAŠE SREČANJE

Dovolj je bilo tega dežja, hladnega vremena, so modrovali pohodniki oni dan, v soboto 6. julija, ko so grizli kolena navbreg po poznanih poteh mimo Žlajfe, Sentjanža in Žerliš na Svetino, k Vrnčevemu domu, kjer je bilo na ta dan srečanje štorskih železarjev, borcev NOV in krajanov.

Bili so uslišani. Sicer nič prijetni veter je le razgalil deževne oblake. Popoldan je bilo že lepše, topleje in s tem tudi razpoloženje železarjev, borcev in mladine. Vzorno pripravljena proslava, jednat in kratek govor o pomenu borca in o današnji situaciji, dobra, rekli bi odlična postrežba je pregnala strah pred nevihto tako, da se je veselo srečanje končavalo v večernih urah te, slavnostne sobote.

Med množico obiskovalcev sem izbral za pogovor o pomenu današnjega srečanja mladinko in takšnega, ki je borec, še aktiven delovni tovariš in naj bi bil tudi lovec. Mnogi že vemo, da so lovci zelene bratovščine družine Bojansko-Štore pred leti prevzeli dom borcev, Vrnčev dom v upravljanje, katerega so lepo obnovili, uredili okolico, kar je lahko v ponos zagnanim lovcem železarjem in borcem.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Priloga Štorskoga železarja

ANALIZA RAZVOJNIH MOŽNOSTI S SMERNICAMI IN ELEMENTI TOZD IN DO ZA OBDOBJE 1986-1990 (SREDNJEROČNE USMERITVE)

(Na straneh od 3 do 10)

POSLOVNI IN FINANČNI REZULTATI V PRVEM POLLETJU 1985

(Nadaljevanje s 1. strani)

Celotni prihodek

Ugotavljamo skladno z zakonskimi določili, med katerimi je v obstoječih, dovolj slabih likvidnostnih razmerah, zlasti pomembno določilo, da smemo v celotni prihodek všteti le v zakonitem roku plačano, ali s predpisanimi plačilnimi instrumenti zavarovano realizacijo. V letošnjem polletju so povečala celotni prihodek nakazila neplačane realizacije iz l. 1984 za 315 mio din, zmanjšala pa neplačana realizacija po stanju 30. 6. 1985 za 448 mio na domačem trgu, 115 mio iz naslova izvoza, 6,5 mio je ostalo neplačane izvozne stimulacije. Na račun neplačane realizacije na domačem trgu smo obračunali zalogo blaga na poti v vrednosti 144 mio din. Negativni vpliv neplačane realizacije znaša tako na rezultat prvega polletja t. l. 110,6 mio din. Načrtovane prodajne cene pri eksterni realizaciji na domačem trgu (brez TOZD TT) smo dosegli v prvem polletju z indeksom 106,3, pri izvozu pa z indeksom 107,3, z upoštevanjem dinarskih cen.

Načrtovanega celotnega prihodka v preteklem polletju nismo dosegli in to za 2 %, v primerjavi s I. poll. 1984 pa je večji za 76 %, kar glede na več kot 90 % inflacijo ni zadovoljivo. Delež dinarske vrednosti izvoza z izvozno stimulacijo znaša v celotnem prihodu letošnjega polletja 12 %, v lanskem polletju 9 %, načrtovali pa smo 10 %. Brez TOZD Tovarna traktorjev smo uspeli realizirati izvoz v prvem polletju t. l. na konvertibilno področje za 7.855.572 \$. Tako smo letni načrtovani izvoz na konvertibilno področje dosegli že 53,6 %, na klirinško področje pa le 5,9 %. Doseženi izvoz TOZD Tovarna traktorjev znaša v prvem polletju 1985 2.082.787 \$. Pokritje uvoza surovin in repromateriala z izvozom proizvodov znaša v šestih mesecih t. l. za DO 1,02.

Porabljena sredstva

V primerjavi z načrtovanimi so se porabljena sredstva v prvem polletju t. l. povečala za 2 %, kar pomeni, da so se odhodki povečali za 4 % več kot prihodki, ima za posledico seveda tudi zaostajanje doseženega dohodka za načrtovanim. Korigirana porabljena sredstva tekočega leta (zaradi spremembe obračunskega sistema v l. 1985 – spremembe zakonov) so se v primerjavi s prvim polletjem l. 1984 povečala za 70 %, kar je za 6 % manj, kot se je povečal celotni prihodek. Med porabljenimi sredstvi predstavlja približno 2/3 vrednost porabljenih surovin in materialov. Potroške le-teh vrednotimo po stalnih cenah, ugotovljene odmike med stalnimi in dejanskimi nabavnimi cenami pa pretežno poračunavamo z rezultati. Ob periodičnih obračunih, tj. vsake tri mesece, smo skladno z zakonskimi določili dolžni opraviti revalorizacijo vseh zalog (R3, R6), tj. prevrednotenje na zadnje nabavne cene, učinek revalorizacije pa prenesti v poslovni sklad za financiranje obratnih sredstev.

Amortizacijo, kot nadomestilo oz. strošek osnovnih sredstev, smo skladno z zakonskimi določili obračunali po predpisanih stopnjah, po povečanih stopnjah za določeno opremo, ki se uporablja za delo več kot dveh izmenah in za opremo, ki tehnološko hitreje zastara ter tudi pospešeno amortizacijo. Skupna obračunana amortizacija, ki pomeni neobdavčen kvaliteten vir, znaša za prvo polletje 1,18 mrd din in je v primerjavi z enakim obdobjem povečana za 153 %, načrtovano pa smo presegleli za 58 %.

NAŠE SREČANJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

Ferda Halerja ni potrebno predstavljati našim bralcem. Težka so bila tista njegova rosna, mlada leta. Vojno vihro je še kako krepko občutil, kar se ne da pozabiti. Tisto, kar je med vojno, kot še otrok doživel je danes spomin. Posledice so danes vidne, pa jih Ferdo z dobro voljo premaguje. Ferda ne poznajo samo štorski valjarji, pozna ga cela »fabrika«. Eksploziven, pošten in zagnan delavec, dober tovariš in tudi prijeten v družbi. Ferdo je lovec, častni član lovske družine Bojansko-Štore, da, precejšnje so njegove zasluge za ohranitev doma borcev. Vrunčevega doma na Svetini.

Takole pove Ferdo Haler.

»Ob dnevu borca in o raznih srečanjih sem velikokrat razmišljal, opredelil sem njihov pomen, na koncu pa analiziral, kako je bil dosežen namen. Večkrat sem bil razočaran, predvsem nad udeležbo, nad sproščenostjo ljudi in še nad čem. Tu, na Vrunčevem domu sem vedno prijetno presenečen. Ljudje so sproščeni, prireditelj je vedno svečana, udeležba zelo pisana, največ pa je prisotne mladine in seveda tistih, ki jim dan borca pomeni še posebej veliko. Meni pomeni to srečanje z borci, z upokojenci, z delavci, ki so trdo delali pod posebnimi pogoji in z delavci, ki se še danes radi spominjajo tistih časov, ko so prazniki in trenutki, ko smo

Dohodek

V šestih mesecih poslovanja v t. l. smo dosegli samo 74 % načrtovanega skupnega dohodka oz. 81 % načrtovanega dohodka. Za primerjavo doseženega dohodka s prvim polletjem l. 1984 moramo upoštevati primerljivi dohodek, tj. doseženi dohodek, h kateremu moramo prišteti materialne stroške delovnih skupnosti, pospešeno amortizacijo, obresti od kreditov za obratna sredstva, stroške plačilnega prometa in bančno provizijo, kar vse v letošnjem letu povečuje porabljena sredstva, v l. 1984 pa je bremenilo dohodek.

Čisti dohodek

Doseženi čisti dohodek smo v prvem polletju v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta povečali za 126 %, načrtovanega nismo uspeli realizirati in to za 26 %, kar v absolutnem znesku pomeni 582 mio manj doseženega čistega dohodka. Med poslovnim letom čisti dohodek razporedimo le začasno, dokončno pa po zaključnem računu. V prvem polletju smo za osebne dohodke namenili 1,355 mrd din, kar v primerjavi z maso za osebne dohodke v prvem polletju 1984 pomeni povečanje za 79 % in 1 % zaostanek za načrtovanimi osebnimi dohodki. Iz ostanka čistega dohodka smo začasno formirali sklade: sklad skupne porabe, obvezni del rezervnega sklada in poslovni sklad. V primerjavi z načrtovanimi skladi, smo le-te uspeli formirati le 62 %. Visoko obremenitev čistega dohodka predstavljajo obveznosti iz naslova obveznega posojila za hitrejši razvoj manj razvitih ter združevanja po samoupravnih sporazumih za SIS materialne proizvodnje (elektrika, ceste, nafta, plin, luka, železnice), ki jim moramo plačevati tudi pri TOZD, ki teh obveznosti ne morejo kriti iz doseženega čistega dohodka. Tako tem TOZD bremenijo plačane obveznosti obstoječi poslovni sklad ter slabšajo njihov finančni položaj.

Izguba

V prvem polletju so tri TOZD poslovale z izgubo, in sicer: Elektroplavž v višini 26.529 tisoč din, Livarna strojne litije v višini 69.593 tisoč din ter Tovarna traktorjev v višini 148.799 tisoč din. Če delavci v TOZD v obračunu za prvo polletje 1985 ugotovijo izgubo, morajo ukrepati po 18. členu zakona o sanaciji.

Zaključne ugotovitve

Ob presojanju rezultatov letošnjega polletja v primerjavi z enakim obdobjem l. 1984 nam visoki indeksi dajejo vtis, kot da so letos doseženi bistveno boljši rezultati. Upoštevati pa je potrebno dejstvo, da smo v lanskem prvem polletju dosegli zelo slabe rezultate in so zato indeksi tako visoki. Realnejša primerjava je doseženih rezultatov z načrtovanimi, kjer pa ugotavljamo, da načrtovanih ciljev nismo uspeli realizirati.

V primerjavi z začetnim stanjem zalog so se nam do 30. 6. bistveno povečale, saj znašajo ob zaključku polletja že preko 6 mrd dinarjev. Povečanje zalog bi morali kriti z ustreznimi dolgoročnimi viri, kar pa nam ni uspelo in znaša nekriti del povečanih zalog okrog 800 mio din. Nekrito povečanje zalog vpliva na tekočo likvidnost, slabša dohodek in omejuje porabo sredstev za investicije.

V drugem polletju si bomo morali na vseh ravneh prizadevati za doseganje kvalitetne in kvantitetne proizvodnje za izboljšanje produktivnosti dela, izkoriščanje kapacitet (kjer je to že možno!), za doseganje fakturirane ter plačane realizacije na domačem trgu in na tujem trgu, zlasti pa je potrebno sprejeti konkretne ukrepe za zmanjšanje zalog in do konca leta zmanjšati zaloge vsaj za nepokriti del.

Vodja DS za finančne in računovodske posle:
Košec Franja, dipl. oec.

se združevali, pomenili več kot praznik. Vsako srečanje je bilo takrat posebnost, nepozaben trenutek in napoj za nove moči trdega dela in premagovanja včasih brez izhodnih trenutkov.

Današnji dan je za mene še posebej slovesen, saj je prisotnih veliko poznanih, veliko prijateljev in tistih, ki uživajo zasluženi pokoj. Program je bil izredno skrbno pripravljen, dobro izveden. Obeležje tega dne z govorom pa je dalo dnevu še poseben pečat. Tudi zapeli smo. Srečanje ob dnevu borcev na domu Franja Vrunča je tradicionalno. Izročila mladih so porok, da je kraj in ta dan za štorske železarje praznik, kjer se bomo še dolga leta ob teh poletnih dneh srečevali. Ob tej priliki moram poudariti, da je srečanje še bolj popolno zaradi dobrih priprav, ki jih je izvršila Lovska družina Bojansko – Štore glede priprave prehrane, ureditvijo okolja in z dobro postrežbo.

Vrunčev dom je v dobrih rokah, kulturna dejavnost v Železarni je vse bolj pestra in bogata, načrtovana in vodena. Potrebe delavcev po združevanju postajajo ponovno pomemben činitelj. Narava na srečo ostaja na Svetini še vedno v mejah želja. To vse pa je porok, da bodo srečanja železarjev in borcev tu na domu Franja Vrunča tradicionalna in bogatila medčloveške odnose in krepila narodno zavest vsem tistim, ki jim izročila narodno osvobodilna borba pomenijo svobodo in današnji mir.

Mladinka Renata Plank je zaposlena v komercialni naši železarni. Aktivna v kompolski folklori, pa tudi s športom se ubada. Razigranih živahnih oči je povedala za naše bralce:

(Nadaljevanje na 11. strani)

ANALIZA RAZVOJNIH MOŽNOSTI S SMERNICAMI IN ELE- MENTI TOZD IN DO ZA OBDOBJE 1986–1990 (SREDNJEROČNE USMERITVE)

1. UVOD

V skladu z Zakonom o sistemu družbenega planiranja in o družbenem planu SR Slovenije smo pristopili k izdelavi analize razvojnih možnosti s smernicami in elementi TOZD in DO v obdobju 1986–1990. Ta planski dokument je pripravljen na podlagi dolgoročnih usmeritev Železarnih Štore za obdobje 1986–1995/2000, ki so bile sprejete na delavskem svetu DO. Obravnavamo analizo sedanjega poslovanja, predvidevanje okolja, cilje poslovanja, strateške usmeritve in elemente za samoupravno sporazumevanje in dogovarjanje.

2. ANALIZA SEDANJEGA POSLOVANJA

2.1. Proizvodni program

Železarna Štore proizvaja obširen asortiman proizvodov za domači in tuji trg, ki zajema surovo železo, toplo valjane profile, vlečeno in brušeno jeklo, livarske proizvode in traktorje.

V strukturi asortimana je od leta 1980 do 1984 udeležba realizacije surovega železa ostala enaka in sicer 4,9 %. Zmanjšala se je udeležba valjanih profilov za 3,8 % in ulitkov za 1,0 %. Povečala pa se je zastopanost proizvodov vlečenega in brušenega jekla za 4,0 % in traktorjev za 0,8 %.

2.2. Število zaposlenih

Število zaposlenih v DO je leta 1984 poraslo od baznega leta za 197 zaposlenih ali 5,7 %. Leta 1985 načrtujemo zmanjšanje zaposlenih v primerjavi z letom 1984 za 9 zaposlenih, to je samo 0,3 % zmanjšanje.

Povečanje zaposlenih leta 1984 v primerjavi z letom 1980 beležimo pri TOZD J za 38 % ali 82 zaposlenih, zmanjšanje števila pa pri TOZD C za 5,8 % ali 16 zaposlenih. V letu 1985 načrtuje večina TOZD nižje število zaposlenih kot je leta 1984, le TOZD E planira večje število za 5,8 % in TOZD J za 7,8 %.

2.3. Skupna proizvodnja (v tonah)

Proizvodnja DO je v letu 1984 porasla za 47.584 ton ali 15 % v primerjavi z letom 1980.

Proizvodnjo je povečala TOZD E za 79,7 % ali 7.762 ton, TOZD C za 21,6 % ali 5.673 ton, zmanjšala pa je proizvodnjo TOZD J za 62,2 % ali 329 kom. traktorjev.

Leta 1985 načrtujemo zmanjšanje proizvodnje DO glede na leto 1984 za 6.015 ton ali 1,7 %. Na zmanjšanje vpliva nižja proizvodnja TOZD F za 2.457 ton sledi TOZD B za 1961 ton, TOZD D za 1.710 ton, TOZD J načrtuje nižjo proizvodnjo za 61 kom. od dosežene leta 1984.

2.4. Skupna proizvodnja na delavca (v tonah)

Fizična produktivnost DO je leta 1984 porasla za 11 % ali za 10,8 ton na delavca kot je bila dosežena leta 1980. Produktivnost se je povečala v TOZD H za 34,3 % ali 1,2 ton, v TOZD E za 32,1 % ali 30,4 ton na delavca.

Nižjo produktivnost je dosegla TOZD D za 7,6 % ali 30,9 ton na delavca.

Leta 1985 načrtujemo nižjo produktivnost kot je dosežena v letu 1984 za 9,5 % ali 10,3 ton na delavca. Na načrtovan padec produktivnosti DO vpliva pad fizične produktivnosti TOZD F za 7,7 % ali 9,1 % tono/delavca, v TOZD E za 1,6 % ali 1,9 ton na delavca.

2.5. Dohodek

Dohodek DO je leta 1984 višji za 294,5 % od baznega leta 1980 ali 3.785.576.429 din. Na višji dohodek DO je vplival višji dohodek TOZD B za 820,7 % ali 778.636.137 din, TOZD A 466,6 % ali 165.186.862 din in TOZD J 516,5 % ali 298.018.302 din.

Leta 1985 načrtujemo porast dohodka v primerjavi z letom 1984 za 49,3 % ali 2.497.425.170 din.

Nadpovprečno rast dohodka načrtuje TOZD A indeks 184,0 ali 168.512.870 din in TOZD G indeks 192,3 ali 209.407.673 din. Podpovprečno rast načrtujejo vsi ostali proizvodni TOZD, najnižjo med njimi TOZD F indeks 115,6 ali 57.886.419 din.

2.6. Čisti dohodek

Čisti dohodek DO je višji od leta 1984 v primerjavi z baznim letom 1980 za 246,2 % ali 1.931.638.310 din.

Nadpovprečno rast je dosegla TOZD J za 1674,2 % ali 77.322.595 din in TOZD B za 805,4 % ali 363.556.791 din.

Najnižjo rast čistega dohodka je dosegla TOZD G 56,0 % ali 23.320.825 din.

Leta 1985 načrtujemo v DO višjo rast čistega dohodka v primerjavi z letom 1984 za 59,2 % ali 1.608.798.970 din. V TOZD F načrtujemo nižji čisti dohodek od doseženega leta 1984 za 0,8 % ali 2.018.520 din, najvišjega pa v TOZD G 360,5 % ali 234.120.164 din.

2.7. Akumulacija

V železarni je znašal indeks rasti akumulacije leta 1984 v primerjavi z letom 1980 479,7, kar pomeni hitrejšo rast od rasti celotnega prihodka, dohodka, čistega dohodka ter sredstev za OD in skupno porabo v istem obdobju. V planu za leto 1985 je predvidena rast akumulacije napram letu 1984 za 40,7 %. Najhitrejšo rast akumulacije ima TOZD Jeklarna, ki je v letu 1984 ustvarila tudi največ – 31,9 % od celotne akumulacije v DO. TOZD Livarna II in Tovarna traktorjev lani zaradi poslovne izgube nista imela nobene akumulacije in sta tudi v celotnem obdobju 1980–1984 ustvarila najmanj akumulacije.

2.8. Osebni dohodki in sredstva za skupno porabo

V primerjavi z letom 1980 so se osebni dohodki in sredstva za skupno porabo v letu 1984 povečala za indeks 299,6, planirana rast za leto 1985 pa je 52,9 %.

Največja rast osebnih dohodkov in skupne porabe je bila v TOZD Tovarna traktorjev – indeks 390,0 9n najpočasnejša v TOZD Valjarna II – indeks 241,3, ki pa ustvarja vsa leta največ sredstev za osebne dohodke in skupno porabo.

2.9. Čisti osebni dohodki

Čisti osebni dohodki so se v letu 1984 v primerjavi z letom 1980 povečali za indeks 370,4. Njihov delež v dohodku je padal od 28,4 % leta 1980 na 26,5 % leta 1984. V letu 1985 je načrtovana rast za 46,5 %.

Najbolj so porasli čisti osebni dohodki v TOZD Tovarna traktorjev – indeks 496,8, kar je tudi posledica povečanja števila zaposlenih. Pri ostalih TOZD se giblje indeks rasti od 334,6 v Valjarni I do 460,8 v Jeklovleku.

2.10. Poprečno uporabljena poslovna sredstva

Poprečno uporabljena poslovna sredstva so v DO porasla v obdobju od 1980 do 1984 za indeks 469,3.

Indeks rasti je največji v TOZD Jeklovlek in sicer 987,8 glede na leto 1980. V primerjavi z ostalimi TOZD so bila najvišja uporabljena poslovna sredstva v celem obdobju v TOZD Valjarna II. Leta 1984 je imela Valjarna II kar 20 % od poprečno uporabljenih poslovnih sredstev v DO.

2.11. Dohodek na delavca

Dohodek na delavca je kazalec produktivnosti v vrednostni obliki. Bazni indeks produktivnosti je znašal v DO 374,9. Predvidena rast za leto 1985 pa je 49,7 %. Najvišja rast produktivnosti je bila v TOZD Jeklarna, kjer je indeks rasti 786,6, sledijo pa TOZD Elektroplavž, Valjarna I, Livarna I, Mehanska obdelava, Tovarna traktorjev in drugi.

2.12. Dohodek v primerjavi s poprečno uporabljenimi poslovnimi sredstvi

Rentabilnost oziroma donosnost poslovnih sredstev v DO je bila najvišja leta 1980, nato pa je začela padati in je dosegla najnižjo točko v letu 1982, v letih 1983 in 1984 pa se zopet povečuje. V primerjavi z letom 1980 je rentabilnost v letu 1984 nižja za 15,5 %. Najnižja je bila rentabilnost v TOZD Tovarna traktorjev, ki je leta 1984 ustvarila na 100 din uporabljenih sredstev 22,4 dinarjev dohodka, najvišja pa v TOZD Mehanska obdelava, ki je ustvarila na 100 din uporabljenih sredstev 66,5 din dohodka.

2.13. Čisti dohodek na delavca

Čisti dohodek na delavca se je v DO povečal v primerjavi z letom 1980 za indeks 327,5, za leto 1985 je planirana rast za 59,6 %.

Zelo visok čisti dohodek na delavca je v letu 1984 imela TOZD Jeklarna, kjer je tudi indeks rasti za obdobje 1980–1984 izredno visok – 773,6. Najnižji čisti dohodek na delavca je imela TOZD Livarna II, kje je indeks rasti od leta 1980 komaj 145,5.

2.14 Akumulacija v primerjavi z dohodkom

Pomemben kazalec poslovne uspešnosti je akumulativnost dohodka. Železarna Štore je v letu 1984 razporedila za akumulacijo 17,8 % ustvarjenega dohodka, v letu 1985 pa naj bi za akumulacijo razporedila 16,8 % dohodka.

V primerjavi z letom 1980 akumulativnost najhitreje narašča v TOZD Livarna I – indeks 454,3. Leta 1984 je bila akumulativnost najvišja v TOZD Valjarna II in najnižja v TOZD Elektroplavž.

2.15. Akumulacija v primerjavi s čistim dohodkom

V DO je bilo v letu 1984 na 100 dinarjev čistega dohodka doseženih 33,2 din akumulacije. Bazni indeks rasti glede na leto 1980 je 138,3. Za leto 1985 je predvideno 29,4 % akumulacije v primerjavi s čistim dohodkom. Najhitreje je naraščal delež akumulacije v TOZD Jeklarna – bazni indeks 409,3, ki je imela leta 1984 na 100 din čistega dohodka kar 70,4 din akumulacije.

2.16. Akumulacija v primerjavi s poprečno uporabljenimi poslovnimi sredstvi (%)

Delež akumulacije v primerjavi s poprečno uporabljenimi sredstvi DO znaša leta 1984 7,2 % kar je za 2,9 % več kot leta 1980.

Najvišji delež akumulacije je dosegla TOZD F 14,1 % in TOZD B 12,1 %, TOZD G in TOZD J nista ustvarili akumulacije.

2.17. OD in sredstva za skupno porabo na delavca (v din)

Leta 1984 je DO namenila za 359,621 din več sredstev za OD in skupno porabo kot leta 1980 tj. 283,4 indeksnih točk več.

Med TOZD je v ta namen porabila največ sredstev TOZD A in TOZD B, najmanj od proizvodnih TOZD pa TOZD D.

Leta 1985 načrtujemo sredstev za OD in skupno porabo za 296,162 din ali 434,5 indeksnih točk več kot doseženo leta 1984.

TOZD G načrtuje povečanje za 83,4 %, TOZD J za 81 %, najnižje povečanje pa TOZD E samo 31,5 % več kot porabljeno leta 1984.

2.18. Čisti OD na delavca (v din)

Čisti osebni dohodek na delavca v DO je leta 1984 višji od baznega leta 1980 za 250,4 % ali 262.685 din.

Med TOZD je dosegla najvišji OD TOZD D za 315,1 %, najnižji TOZD H 231,6 % manj v primerjavi z letom 1980.

Leta 1985 načrtuje DO višji čisti osebni dohodek od doseženega leta 1984 za 46,9 % ali 172.416 din na delavca.

Višji čisti OD od načrtovanega poprečja DO načrtuje TOZD J za 57 % ali 185.600 din na delavca, nižji OD načrtuje TOZD D samo 19,2 % več od doseženega leta 1984.

2.19. Splošna problematika proizvodne, nabavne, prodajne, kadrovske in finančne poslovne funkcije

2.19.1. Proizvodnja

Pri proizvodnji grodlja je v obravnavanem obdobju prihajalo do zastoja peči zaradi okvare pečnega transformatorja, redukcije električne energije, remontu TH peči, pomanjkanje surovin in repromateriala. Iz teh razlogov ni bilo možno doseči zastavljenih ciljev.

Proizvodnja surovega jekla se je odvijala normalno. Preskrba s surovinami je bila v količinskem oziru zadovoljiva, v kvalitetnem pa manj. Občasno je primanjkovalo delavcev zaradi bolniškega staleža in fluktuacije.

Proizvodnja valjanega jekla v Valjarni I je potekala po načrtovani dinamiki, kljub temu, da so nastale tehnične napake na osnovnem agregatu koračne peči CER. Na področju politike asortimana so osvojili devet novih pozicij specialnih profilov.

V Valjarni II je prišlo v letu 1982 do znižanja fizičnega obsega proizvodnje zaradi prehoda na normalno triizmensko obratovanje, ker je primanjkovalo vložka.

Proizvodnja vlečenega in brušenega jekla se je vsa leta povečevala še zlasti pa v zadnjih letih, ko je začel obratovati nov obrat. Velik delež pri tem imajo inventivni in racionalizatorski ukrepi pri tehnologiji vlečenega in brušenega jekla in v tehnološko opremljenost TOZD.

Proizvodnjo valjev, kokil in metalurške litine je spremljalo nezanesljivo obratovanje indukcijske peči, ki je povzročala določene izpade pri proizvodnji. Prihajalo je tudi do elektrookvar ter redukcije električne energije, kar je imelo posreden vpliv na pomanjkanje surovin oz. tekočega grodlja iz Elektroplavža. Problemi so se tudi pojavljali pri oskrbi z valjčno zlomnino in pomanjkanjem delovne sile. Kljub različnim zastojem so bili planski cilji doseženi.

Proizvodnja strojne litine se v zadnjem obdobju po fizičnem obsegu zmanjšuje, ker prehaja kvantiteta v vse večjo kvaliteto in zato nižjo kosovno težo. Prihajalo je do pomanjkanja nekaterih ključnih surovin, še posebej peska in koks, ki pa je bil tudi slabe kvalitete. Čestokrat so iz ostale dobave kalcijevega karbida iz tovarne dušika Ruše. Velike težave so v zadnjih letih spremljale proizvodnjo zaradi pomanjkanja delovne sile, kar je povzročalo zastoje in kopičenje nedokončane proizvodnje.

Proizvodnja traktorjev se je v zadnjih dveh letih sicer bistveno povečala, vendar bi pri nemoteni oskrbi s sestavnimi deli bila lahko še nekoliko višja.

Posebne težave je povzročalo nesorazmerje med cenami vstopnih komponent in prodajno ceno traktorjev. Težave s prodajo traktorjev s strani FIAT in zato ni bilo mogoče v kontokorentu poravnati uvozne ob-

veznosti. Restriktivni ukrepi pri uvozu narekujejo znižanje fizičnega obsega proizvodnje.

2.19.2. Nabava

Oskrba s surovinami, repromateriali in rezervnimi deli je bila delno zadovoljiva. Občasno je primanjkovalo gredic, zato je bilo potrebno permanentno prilagajati proizvodni program razpoložljivim surovinam. Prihajalo je do neustrezne dinamike deviznih prilivov, kar je povzročalo neoptimalne zaloge. Redukcije električne energije so povzročale izpade v neposredni proizvodnji, med drugim je prihajalo tudi do pomanjkanja ferolegur in ognjvzdornih materialov, zato je bil potreben interventni uvoz iz konvertibilnega področja. V tem obdobju je pozitiven premik nastal z uvedbo sistema maloobmejnega trgovanja. Po tem sistemu smo uvažali grafitne elektrode, ferolegure in livarske pripomočke iz Italije, izvažali pa vzmetna jekla za industrijo transportnih sredstev. V zadnjem obdobju so tuji dobavitelji zaostri prodajne pogoje, saj zahtevajo odpiranje, akreditivov že pred odpremo v našo državo.

Kljub določenim problemom v oskrbi je proizvodni proces potekal dokaj kontinuirano. V zadnjem obdobju se pri oskrbi pojavlja vse več problemov, kar ne daje tako ugodne prognoze oskrbe v prihodnje. V okviru možnosti se bomo na nivoju delovne organizacije prizadevali tudi v prihodnje za čimbolj nemoteno oskrbo.

2.19.3. Prodaja

Zaradi premajhne kapacitete jeklarne in izpada proizvodnje, ter neustrezne kvalitete gredic iz uvoza nismo uspeli načrtovani in s pogodbami sklenjeni asortiman v celoti realizirati. V 40 % primerov je bilo potrebno proizvajati in prodajati asortiman, ki ni ustrezal zahtevam kupcev. To je povzročalo težave pri sestavljanju programa valjanja za izvoz. Kljub temu pa je v zadnjih letih izvoz stalno naraščal. Na tujem trgu smo si pridobili dokaj stalen krog poslovnih partnerjev, ki zaupajo v našo kvaliteto. Izvažamo predvsem jeklo, največji uvozniki oz. kupci našega jekla so: Bolgarija, Italija, Poljska in ZRN.

Problemi nastajajo pri prodaji proizvodov, ki jih ni mogoče prodajati v večjih količinah, ker se tako povečujejo prodajni stroški na enoto proizvoda.

V tehnično tehnološkem smislu je čestokrat težavno fleksibilno menjati proizvodni program in se prilagajati tržišču. Prodajna politika v naši OZD je pod nenehnim vplivom eksternih faktorjev. Prodajne cene naših proizvodov se oblikujejo na podlagi cenika UJŽ, raznih združenj ipd. Zaradi upadanja konjunktura v Jugoslaviji se je tudi nelikvidnost kupcev močno povečala, kar postavlja vse večje zahteve pred prodajno službo.

2.19.4. Kadri

Pri realizaciji plana zaposlovanja smo s v zadnjem obdobju dosledno držali temeljne usmeritve, ki zahteva produktivno in selektivno zaposlovanje v odvisnosti od fizičnega obsega proizvodnje in rasti realnega dohodka.

Fluktuacija se iz leta v leto zmanjšuje, kar pa seveda ne pomeni, da ni potrebno izboljševati pogojev dela in odpravljati vsa žarišča, ki povzročajo bolezni in invalidnost med našimi delavci. Nadpoprečno fluktuacijo ima še vedno TOZD Livarna strojne litine, Jeklarna in Valjarni. Z realizacijo naložb v omenjenih TOZD se morajo pogoji za delo bistveno izboljšati.

Dinamika gibanja števila zaposlenih po kvalifikacijski strukturi je razvidna iz tabele 1:

Stopnja kvalifikacije	1980	1981	1982	1983	1984	Indeks 84:80
Ozek profil	1.952	1.866	1.820	1.798	1.757	90,0
Širok profil	946	957	964	1.091	1.180	124,7
Srednja šola	443	473	502	528	554	125,1
Višja šola	74	89	92	98	110	148,6
Visoka šola	45	58	61	64	74	164,4
Skupaj	3.460	3.443	3.439	3.579	3.675	106,2

Iz tabele je razvidno, da se je iz leta v leto izobrazbena raven delavcev izboljševala.

Skupno število zaposlenih se je v petih letih povečalo za 6,5 % oz. je znašala poprečna letna stopnja rasti 1,6 %.

Število delavcev ozkega profila (I. in II. stopnja izobrazbe) se je zmanjševalo za 10 % oz. se je zmanjševalo po letni stopnji 2,5 %. Tak trend je ugoden, saj moramo z novimi naložbami bistveno spremeniti oz. izboljšati kadrovske strukture, če hočemo tehnično, tehnološko in organizacijsko obvladati nove investicije in jih čimbolje izkoristiti.

Delavci širokega profila (III. in IV. stopnja izobrazbe) so v porastu. Od leta 1980 in 1984 se je število teh povečalo za 24,7 % oz. po poprečni letni stopnji 6,2 %. Število delavcev s srednješolsko izobrazbo se je povečalo za 25,1 % oz. po poprečni letni stopnji 6,3 %. Število delavcev z viš-

ješolsko izobrazbo se je povečalo v obravnavanem obdobju za 36 delavcev ali 48,6 %.

Z visokošolsko izobrazbo je bilo zaposlenih v letu 1980 45 delavcev, leta 1984 pa 74 oz. se je povečalo za 29 delavcev oz. 64,4 %.

Kadrovska struktura od leta 1980 na 1984 se je spremenila kot je razvidno iz tabele 2:

Tabela 2

Stopnja kvalifikacije	1980	1984	Razlika (84-80)
	(%)	(%)	
Ozek profil	56,4	47,8	- 8,6
Širok profil	27,3	32,2	+ 4,9
Srednja šola	12,8	15,0	+ 2,2
Višja šola	2,2	3,0	+ 0,8
Visoka šola	1,3	2,0	+ 0,7
Skupaj	100,0	100,0	0

Iz tabele je razvidno, da se zmanjšuje število delavcev ozkega profila (I. in II. stopnja izobrazbe). Na ta račun pa se povečuje število delavcev širokega profila (IV. in V. stopnja izobrazbe) in v manjši meri delavci s V., VI. in VII. stopnjo izobrazbe.

2.19.5. Finance

Temeljna naloga financiranja kot poslovne funkcije je preskrba virov sredstev in njihovo razporejanje v vse segmente poslovnega procesa. Preskrba in angažiranje sredstev pa mora biti smotno in ekonomsko utemeljeno, da lahko posamezne TOZD ali DS posluje gospodarno. V tem smislu je potrebna opredelitev finančne politike kot je določitev osnovnih načel finančnega obnašanja in ciljev, ki jih želimo doseči v konkret-

nem uresničevanju finančne poslovne funkcije. Med najpomembnejšimi cilji je nedvomno zagotovitev take finančne sposobnosti, ki omogoča normalno plačilno sposobnost OZD.

Dolgoročne naložbe in njihovo financiranje za obdobje 1980-1984 so razvidne iz tabele 3. Iz pregleda je razvidno, da je finančni položaj Železarne Store sorazmerno ugoden, če ga primerjamo z združenim delom v celoti. Pokritost dolgoročnih naložb z ustreznimi viri se v zadnjih letih giblje okrog 100 %, kar je seveda ugodno. Tak položaj pa je v veliki meri tudi posledica sorazmerno majhnega obsega investiranja v preteklih nekaj letih. V pogojih visoke inflacije in neustreznega regulativnega obravnavanja uspela pokriti z zmanjšanim obsegom investiranja in s pravilnim obravnavanjem inflacijskega dohodka. Še posebno pomembno je, da je do kvalitetnega premika v financiranju prišlo prav v zadnjih nekaj stabilizacijskih letih. Iz tabele 4 je razvidno, da je v letu 1980 Železarna pokrivala zaloge 71 % z ustreznimi dolgoročnimi viri (poslovni sklad in dolgoročne zadolžitve), leta 1984 pa že 100 %. Ob tem je potrebno poudariti, da je hkrati z večanjem finančne stabilnosti rasla tudi finančna samostojnost oz. stopnja samofinanciranja. Stopnja financiranja z lastnimi trajnimi viri (poslovni sklad) se je povečala od 63 % v letu 1980 na 80 % v letu 1984. Finančni položaj Železarne Store je bil ob koncu leta 1984 zadovoljiv, še posebej pa je pomembno njegovo izboljšanje v zadnjih letih zaostrovanja pogojev gospodarjenja.

Porast deleža zalog v skupnih dolgoročnih naložbah od 24 % v letu 1980 na 36 % v letu 1984 pa nedvomno opozarja, da je v politiki financiranja potrebno posvetiti financiranju obratnih sredstev veliko pozornost.

Ob pričakovani rasti inflacije, restriktivnosti v kreditno-monetarni politiki, znatnem zviševanju obrestnih mer, splošnemu slabšanju likvidnostnega položaja združenega dela in ob predvidenih večjih naložbah, se bomo v prihodnjem srednjeročnem obdobju srečali z večjimi problemi financiranja. Posebno pozornost bo tudi vnaprej potrebno posvečati zalogam in sploh skrbeti za finančno in s tem tudi ekonomsko moč DO kot celote in vsake TOZD posebej.

DOLGOROČNE NALOŽBE IN NJIHOVO FINANCIRANJE V OBDOBJU 1980-1984

Tabela 3

	1980		1981		1982		1983		1984	
	000 din	%	000 din	%	000 din	%	000 din	%	000 din	%
A. DOLGOROČNE NALOŽBE										
1. Osnovna sredstva	1.564.316	57	2.006.256	56	2.660.251	57	3.277.706	48	4.874.900	48
2. Dolgoroč. fin. naložbe	528.673	19	677.523	19	936.339	19	1.182.264	17	1.259.075	12
3. Tečajne razlike	-	-	-	-	28.813	1	99.783	2	162.664	2
SKUPAJ DOLG. NALOŽBE	2.092.989	76	2.683.779	75	3.625.403	77	4.559.753	67	6.296.639	62
4. Zaloge	672.651	24	891.559	25	1.054.518	23	2.298.679	33	3.715.925	36
5. Presežek dolg. virov	-	-	-	-	-	-	-	-	220.455	2
SKUPAJ NALOŽBE	2.765.640	100	3.575.338	100	4.679.921	100	6.858.432	100	10.233.019	100
B. DOLGOROČNI VIRI										
1. Poslovni sklad	1.740.031	63	2.613.514	73	3.704.046	79	5.506.045	80	8.184.611	80
2. Dolg. zunanji viri	828.916	30	818.859	23	912.533	20	1.295.174	19	2.048.408	20
3. Primanjkljaj dol. v.	196.693	7	142.965	4	63.342	1	57.213	1	-	-
SKUPAJ VIRI	2.765.640	100	3.575.338	100	4.679.921	100	6.858.432	100	10.233.019	100

FINANCIRANJE TRAJNIH OBRATNIH SREDSTEV (ZALOG) V OBDOBJU 1980-1984

Tabela 4

	1980		1981		1982		1983		1984	
	000 din	%	000 din	%	000 din	%	000 din	%	000 din	%
A. TRAJNA OBR. SRED.-ZALOGE	672.651	-	891.559	-	1.054.518	-	2.298.679	-	3.936.380	-
B. VIRI FINANCIR. TR. OBR. SR.										
1. Poslovni sklad	248.905	37	545.979	61	854.826	81	1.960.924	86	3.485.447	89
2. Dolg. zunanje zadolžitve	227.053	34	202.615	23	136.350	13	280.542	12	450.933	11
3. Ostali kratkoroč. viri	196.693	29	142.965	16	63.342	6	57.213	2	-	-
SKUPAJ VIRI	672.651	100	891.559	100	1.054.518	100	2.298.679	100	3.936.480	100

3. PREDVIDEVANJE OKOLJA

3.1. Potrošnja in proizvodnja jekla v svetu

Svetovna potrošnja in proizvodnja jekla je po II. svetovni vojni stalno naraščala, v zadnjih desetih letih se je rast upočasnila, v zadnjem ob-

dobju pa celo pada. Pojavlja se vse več substitutov za jeklo, kar povzroča znižanje potrošnje jekla. Dvig kvalitete jekel pa širi porabo tudi na nova področja. V sedanjem ekonomskem položaju prihaja do zasičenosti oz. ustalitve potrošnje jekla pri okrog 500-700 kg jekla na prebivalca. Omejeno količino so dosegle v glavnem vse razvite države. Potrošnja v ne-

razvitih in srednjerazvitih državah pa se giblje od 30–200 kg na prebivalca. Ocenjuje se, da bo potrošnja jekla v svetu rastla po poprečni letni stopnji 2–3 %. To povečanje oz. potrošnja jekla se v glavnem pričakuje v deželah v razvoju.

3.2. Potrošnja in proizvodnja jekla v Jugoslaviji

Jugoslovanska črna metalurgija zaostaja v tehnološkem in ekonomskem smislu, kljub temu da smo v letu 1970 proizvedli 2,2 mio ton jekla, v letu 1984 pa 4,0 mio ton in je fizični obseg proizvodnje porasel za 81,8 %. Poraba jekla se je od 36 kg na prebivalca v letu 1950 povečala na 300 kg na prebivalca v letu 1981. Zaradi splošne krize v svetovnem gospodarstvu bo tudi potrošnja jekla v Jugoslaviji v prihodnjih letih počasneje naraščala. Ocenjujemo, da bo znašala poprečna letna stopnja rasti od 3–4 %.

3.3. Potrošnja in proizvodnja jekla v Sloveniji

Informacije o slovenski potrošnji jekla so ocenjene na podlagi anket, o proizvodnji jekla pa povzete iz podatkov SOZD Slovenske železarne. Na podlagi anket je znašala slovenska potrošnja jekla v letu 1981 okrog 850.000 ton. Ocenjujemo, da zaradi gospodarskih težav do leta 1990 ne bo prekoračila 900.000 ton, da pa bo zatem nekaj hitreje rasla, tako da bo do leta 2000 dosegla 1,1 mio ton. Po dolgoročni projekciji bomo v Sloveniji leta 2000 potrebovali 1,4 mio ton surovega jekla. Potrošnja na prebivalca bo znašala okrog 600 kg jekla oz. 500 kg končnih izdelkov.

4. CILJI POSLOVANJA

V tabeli 1 prikazujemo fizični obseg skupne proizvodnje za skupine proizvodov za TOZD proizvodne dejavnosti. Iz pregleda je razvidna rast fizičnega obsega skupne proizvodnje od leta 1986 do 1990 po posameznih letih.

V TOZD Elektroplavž se bo skupna proizvodnja v srednjeročnem obdobju od leta 1986 do 1990 zmanjšala za 18.000 ton oz. 37,5 %. Proizvodnja grodlja SGN se bo zmanjšala za 12.000 ton oz. 40 % in kvalitete SGSP za 6.000 ton oz. 33,3 %.

V TOZD Jeklarna se bo skupna proizvodnja povečala za 55.000 ton ali 35,5 % oz. po poprečni letni stopnji 8,9 %. Proizvodnja konti gredic kvalitete C se bo povečala za 27.000 ton in kvalitete L za 28.000 ton.

V TOZD Valjarna I je načrtovano zmanjšanje skupne proizvodnje za 4.000 ton ali 11,8 %. Proizvodnja profilov C kvalitete se bo zmanjšala za 2.700 ton in profilov L kvalitete za 1.300 ton.

V TOZD Valjarna II se bo skupna proizvodnja povečala za 57.000 ton ali 52,8 % oz. po poprečni letni stopnji 13,2 %. Proizvodnja profilov C kvalitete se bo povečala za 29.000 ton, L kvalitete za 28.000 ton, proizvodnja betonskega rebrastega železa pa bo ostala na enakem nivoju.

V TOZD Jeklovlek se bo skupna proizvodnja povečala za 4.000 ton ali 22,2 %. Proizvodnja vlečenih profilov C kvalitete se bo povečala za 2.200 ton, L kvalitete pa za 200 ton. Proizvodnja brušenih profilov C kvalitete se bo povečala za 200 ton in L kvalitete za 1.400 ton.

V TOZD Livarna I se bo skupna proizvodnja le malenkostno povečala in sicer za 100 ton. Načrtuje se zmanjšanje fizičnega obsega kokila za 1.400 ton in metalurške litine za 600 ton. Povečala pa se bo proizvodnja strojne litine in sicer za 900 ton in valjev za 1.200 ton.

V TOZD Livarna II se načrtuje povečanje fizičnega obsega proizvodnje za 2.000 ton oz. za 23,5 %. Proizvodnja sive litine se bo zmanjšala za 400 ton, proizvodnja nodularne litine se bo povečala za 2.300 ton in hidravlične litine za 100 ton.

V TOZD Mehanska obdelava je načrtovano zmanjšanje proizvodnje pri skupini proizvodov obdelani kosi za 170 ton in povečanje proizvodnje pri podsestavah in sestavih za 1.670 ton.

Tovarna traktorjev bo v srednjeročnem obdobju do leta 1990 preumerila proizvodnjo od proizvodnje traktorjev na traktorske, transportne in hidrav. sklope, naprave za obdelovalne in preoblikovalne stroje, sklopke in dejavnost inženiringa (goril. oprema, namenske peči in elektro peči).

– Leta 1986 planirano proizvodnjo in dokončevanje 55 kom. traktorjev bi povečali do leta 1990 za 500 % tj. 330 kom.,

– traktorske sklope od 4.700 na 10.000 kom. tj. za 112,8 %,

– transportne sklope od 3.100 na 9.500 kom., tj. za 206,5 %,

– sklopi za hidravliko od 25 kom. na 2.500,

– naprave za obdelovalne in preoblikovalne stroje od 10 na 350 kom.,

– sklopke od 40 na 150 kom., tj. 275 %,

– s proizvodnjo obdelanih ulitkov in ulitih podsklopov prične TT v

letu 1987 s 750 tonami, leta 1990 1.200 ton, tj. 60 % povečanje,

– vrednost inženiringa bi povečali od 260 milijonov din leta 1986 na 630 milijonov din 1990, tj. povečanje za 142,3 %.

Za delovno organizacijo brez Tovarne traktorjev je načrtovano povečanje skupne proizvodnje za 97.800 ton ali 25,1 %.

NAČRTOVANA SKUPNA PROIZVODNJA OZD ZA OBDOBJE 1986–1990

Tabela 1

(ton)

TOZD	PROIZVOD	1986	1987	1988	1989	1990
ELEKTROPLAVŽ	grodelj SGN	30.000	31.000	32.000	32.000	18.000
	grodelj SGSP	18.000	17.000	16.000	16.000	12.000
	SKUPAJ	48.000	48.000	48.000	48.000	30.000
JEKLARNA	konti gredice C	86.000	101.000	110.000	115.000	113.000
	konti gredice L	69.000	69.000	70.000	85.000	97.000
	SKUPAJ	155.000	170.000	180.000	200.000	210.000
VALJARNA I	profili C	21.700	22.500	22.000	22.000	19.000
	profil L	12.300	12.500	13.000	13.000	11.000
	SKUPAJ	34.000	35.000	35.000	35.000	30.000
VALJARNA II	profili C	50.000	50.000	51.000	66.500	79.000
	profili L	48.000	48.000	49.000	63.500	76.000
	betonsko – REB	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
	SKUPAJ	108.000	108.000	110.000	140.000	165.000
JEKLOVLEK	vlečeni profili C	10.500	11.100	11.900	12.200	12.700
	vlečeni profili L	300	300	400	400	500
	brušeni profili C	700	800	800	800	900
	brušeni profili L	6.500	6.800	6.900	7.600	7.900
	SKUPAJ	18.000	19.000	20.000	21.000	22.000
LIVARNA I	kokile	8.700	7.700	7.700	7.750	7.300
	metalurška litina	3.200	2.800	2.800	2.800	2.600
	strojna litina	1.600	2.000	2.500	2.500	2.500
	valji	3.500	3.800	4.400	4.500	4.700
	SKUPAJ	17.000	16.300	17.400	17.550	17.100

LIVARNA II	siva litina		2.500	2.400	2.300	2.200	2.100
	nodularna litina		5.400	7.270	7.540	7.620	7.700
	hidrav. litina		600	630	660	680	700
	SKUPAJ		8.500	10.300	10.500	10.500	10.500
MEHANSKA OBDELAVA	obdelani kosi		745	760	775	775	575
	podsestav in sestavi		755	1.040	1.425	1.925	2.425
	SKUPAJ		1.300	1.800	2.200	2.700	3.000
DELOVNA ORGANIZACIJA (brez tovarne traktorjev)			389.800	408.400	423.100	474.750	487.600
INDEKS (bazni)			100	104,8	108,5	121,8	125,1
INDEKS (verižni)			–	104,8	103,6	112,2	102,7
TOVARNA TRAKTORJEV	traktorji	kom.	55	125	156	240	330
	trakt. sklopi	kom.	4.700	6.500	7.900	9.200	10.000
	transp. sklopi	kom.	3.100	4.500	7.200	9.000	9.500
	sklopi za hidravliko	kom.	25	170	600	1.400	2.500
	naprave za obdelov.						
	in preoblikoval. stroje	kom.	10	80	150	250	350
	sklopke	kom.	40	80	80	100	150
	obdelani ulitki						
	uliti podsklopi	ton.	–	750	850	1.000	1.200
	goril. oprema in	mio.	140	170	230	300	350
	namen. peči	din					
	elektro peči	mio. din	120	180	210	240	280
	Skupaj inženiring Železarne Štore	mio. din	260	350	440	540	630

5. STRATEŠKE USMERITVE

Temeljna razvojna strategija Železarne Štore je v intenzivnem investiranju v proizvodnjo konti gredic, valjancev, vlečenega, brušenega in luščenege jekla, valjev, ulitkov ter različnih sklopov, podsestavov in sestavov. Osnovna usmeritev poleg povečanja fizičnega obsega proizvodnje bo predvsem prestrukturiranje proizvodnje v bolj kvalitetne in tehnološko ter tehnično zahtevnejše proizvode. Vse investicijske učinke bomo morali v prihodnje permanentno spremljati. Učinkovite investicije so gonilna sila razvoja, vse večjo pozornost bomo posvečali razvoju novih proizvodov, ki bodo predvsem rezultat lastnega znanja. Proizvodnjo bomo usmerjali v tehnološko in kapitalno intenzivne proizvodnje ob podpori sodobnih dosežkov na področju tehnike, tehnologije in organizacije dela.

Temeljne strateške usmeritve po posameznih TOZD osnovne dejavnosti po skupinah proizvodov so naslednje:

Elektroplavž: Kvaliteto bomo usmerjali na specialne vrste grodlja, še zlasti poi zmanjšanju oz. ukinitvi proizvodnje kokil. Ob tem načrtujemo večje znižanje pri kvaliteti SGN kot SGSP. V letu 1986 načrtujemo 48.000 ton skupne proizvodnje, ob koncu srednjeročnega obdobja pa 30.000 ton.

Jeklarna: Z realizacijo investicije v povečanje zmogljivosti jeklarne se bo proizvodnja jekla povečala v letu 1990 na 210.000 ton. Proizvodni program obsega 80 različnih kvalitet konstrukcijskih ogljikovih in nizkolegiranih jekel za avtomobilsko, kovaško in strojno industrijo ter gradbeništvo. Stalno večamo delež kvalitetnih in plemenitih ogljikovih jekel, ter plemenitih nizkolegiranih jekel. Lastna proizvodnja in s tem manjša nabavna odvisnost bo omogočala stabilnejšo in kvalitetnejšo proizvodno usmeritev. Načrtovano povečanje proizvodnje bo mogoče doseči z izgradnjo druge naprave za kontinuirano vlivanje jekla z večjimi preseki gredic, ter z uvedbo izvenpečne tehnologije. Konti gredice C kvalitete bomo povečali v skupni proizvodnji za 31,4 %, ter L kvalitete za 40,6 %.

Valjarna I: Obseg skupne proizvodnje se bo zmanjšal od 34.000 ton v letu 1986 na 30.000 ton v letu 1990. Proizvodnja profilov C kvalitete se bo zmanjšala za 12,4 %, L kvalitete pa za 10,5 %. Proizvodni program bo usmerjen v povečanje deleža vseh vrst specialnih profilov, ki prinašajo večjo akumulacijo.

Valjarna II: Vzporedno s povečanjem kapacitete jeklarne se bo povečala kapaciteta valjarne II. Reverzno duo ogrodje z dovodno valjničico, obračalnimi pripomočki z armaturo in avtomatiko bo omogočalo prevajanje gredic z večjim presekom. Na reverzirnem duo ogrodju bo mogoče s procesnim računalnikom izvaljati različne dimenzije in oblike profilov z ozirom na potrebe trga. Proizvodnja valjarne se bo povečala od 108.000 ton v letu 1986 na 165.000 ton v letu 1990. Profili C kvalitete se bodo povečali za 58,0 %, ter L kvalitete za 58,4 %, obseg proizvodnje reb-rastega betonskega železa se ne bo povečal.

Jeklovlek: Proizvodni program jeklovleka bo obsegal različne kvalitete in dimenzije okroglega, ploščatega in šesterokotnega vlečenega, brušenega in luščenege jekla. Proizvodnja se bo povečala od 18.000 ton

v letu 1986 na 22.000 ton v letu 1990 oz. 22,3 %. Obseg proizvodnje vlečnih profilov C kvalitete se bo povečal za 21,0 %, profilov L kvalitete pa za 66,7 %. Obseg brušenih profilov C kvalitete načrtujemo povečati za 28,6 % in L kvalitete za 21,6 %.

Livarna I: V livarni valjev, kokil in metalurške litine načrtujemo v naslednjem srednjeročnem obdobju od leta 1986 do 1990 povečanje skupne proizvodnje le za 100 ton. Ob tem pa bo prišlo do spremembe strukture proizvodnje. Obseg proizvodnje kokil se bo postopoma zniževal do leta 1990 za 16,1 %, metalurške litine za 18,7 %, proizvodnja strojne litine se bo povečala za 56,3 %, valjev pa za 34,3 %.

Pri proizvodnji valjev načrtujemo uvedbo sodobne tehnologije izdelave valjev s centrifugalnim sistemom ulivanja. S to novo tehnologijo bomo pri valjih dosegli višjo trdoto, homogenizacijo metalurške strukture, centričnost delovnih plasti, višji izplen, ter manjšo porabo ferolegur.

Livarna II: V livarni strojne litine načrtujemo povečanje fizičnega obsega proizvodnje pri nodularni litini in sicer za 42,6 % in pri hidravlični litini za 16,7 %. Obseg proizvodnje sive litine pa se bo zmanjšal za 16,6 %. Iz tega izhaja, da se bomo usmerili v večjo kvaliteto in zahtevnost proizvodov, ob tem pa načrtujemo tudi dvig akumulativnosti TOZD, saj bomo v proizvodnem programu opuščali navadne vrste litine za strojno industrijo. Vse bolj bomo povečali proizvodnjo nodularne in valikularne litine za tirna in cestna vozila, traktorje in ostale vlačilce. V okviru te usmeritve pa se bomo še posebej usmerili v proizvodnjo litine za hidravliko. Z realizacijo projekta avtomatske formarske linije bomo dosegli večji količinski obseg proizvodnje, večjo kvaliteto in manjši izmeček.

Mehanska obdelava: Proizvodnja v mehanski obdelavi bo v veliki meri odvisna od proizvodnje v livarni I. V letu 1986 načrtujemo proizvodnjo 1.300 ton, ob koncu srednjeročnega obdobja pa 3.000 ton oz. 130,8 % več. V tej strukturi bomo povečali proizvodnjo različnih podsestavov in sestavov kar za 221,2 %. V teh proizvodih bo vgrajenega vse več sedanjega znanja, ki smo ga že osvojili pri proizvodnji valjev, ulitkov, vseh vrst kvalitet jekel, sestavov in podsestavov s ciljem, da bi dosegli proizvode še višje stopnje predelave.

V srednjeročnem obdobju 1986–1990 bomo izvedli prestrukturiranje proizvodnje v obstoječem TOZD Tovarna traktorjev in ostalih TOZD.

Načrtujemo dokončevanje traktorjev z večjo močjo. V okviru traktorskih sklopov načrtujemo proizvodnjo prednjega pogonskega mostu, hidravlične dvigalke, menjalniške sklope in traktorske sklopke za domače proizvajalce traktorjev in FIAT. Transportni sklopi bodo zajemali priklopna sedla in ležajne krmilne vence. Sklopi za hidravliko pa dele za hidravlične črpalke, dele za hidromotorje, krmilne in regulacijske podsklopke. Iz skupine naprav za obdelovalne in preoblikovalne stroje načrtujemo proizvodnjo vrtljivih in delilnih miz ter vpenjalni strojni pribor. Proizvodnja sklop bo zajemala sklopke za preoblikovalne stroje in pnevmatske sklopke. Obdelani ulitki in uliti podsklopi bodo zajemali obdelano kvalitetno litino, vztrajnike, ohišja reductorjev in menjalnikov, ležaje in strmo ramenska platišča.

Inženiring dejavnost se je v Železarni Štore zasnovala na osnovi razvoja gorilnikov in gorilniške opreme. Ta dejavnost bo zajemala naslednje proizvode: industrijske plinske gorilnike, injektorske gorilnike, varovalno opremo zračne in plinske armature, električno krmilno in merilno regulacijsko opremo, ogrevne žarilne ter posebne namenske peči. Skupina proizvodov elektro peči bo obsegala talilne mrežne frekvenčne in srednje frekvenčne peči ter kanalske peči. Poleg proizvodne dejavnosti se bo TOZD ukvarjal tudi s storitveno dejavnostjo kot je površinska zaščita (skupna lužilnica), termična obdelava železa in jekla in konfekcioniranje proizvodov jeklovleka.

Vzporedno z razvojem tehnologije v proizvodnih TOZD, bomo ustvarjali vse potrebne pogoje za rast in razvoj vseh TOZD skupnega pomena in delovnih skupnosti, da bomo skupno s proizvodnimi TOZD načrtovane cilje tudi dosegli.

Sodobnejše naprave in oprema v proizvodnem procesu bodo zahtevale sodobnejši pristop vzdrževanja, energetike, transporta in kontrole kakovosti ter vseh delovnih skupnosti, ki s svojimi nalogami posegajo na različna področja dela. Delovne skupnosti proizvodnje, ekonomika in organizacija, investicije in razvoj, komercialna, finance in računovodstvo ter kadri in splošne zadeve s svojimi službami pomembno vplivajo na poslovni sistem Železarne kot celote.

Zaradi trendov upadanja proizvodnje v črni metalurgiji SRS in SFRJ bo prihajalo pri prodaji naših proizvodov do večjih zastojev. To pa pomeni, da bo potrebna tesnejša povezava komercialne funkcije z ostalimi delovnimi skupnostmi in TOZD, da bi dosegli kvalitetnejše programe oz. prehod iz količine v kvaliteto.

Na prodajnem področju se bomo srečevali z ostrimi pogoji kupcev glede kvalitete, cene in količine. Zaradi vse dražjega kapitala bodo kupci kupovali manjše količine naših proizvodov, kar bo povzročalo dodatne težave pri usklajevanju proizvodno-prodajne funkcije.

Kovinsko predelovalna industrija ima probleme zaradi pomanjkanja kvalitetnih finančnih sredstev in bo potrebno povečati povezanost komercialno-finančne funkcije. Iz tega razloga se bo v srednjeročnem obdobju prodaja morala vse bolj posluževati novih tehnik in metod dela, da bi dosegli tesnejše sodelovanje s kupci oz. trgovino.

Pri prodaji valjanega, vlečenega in brušenega jekla načrtujemo naslednje poprečne letne količine:

Kupec	Letna količina (ton)
1. Fabrika vagona Kraljevo	18.000
2. Unior	15.000
3. Kovinotehna	12.000
4. Čelik	10.000
5. Metalka	9.000
6. Merkur	8.000
7. Agros	4.600
8. Crvena Zastava	4.000
9. Železarna Ravne	4.000
10. Veriga	2.500
11. Iskra	2.500
12. Železarna Jesenice	2.000
13. Krušik	2.000

Poprečna letna količina prodanega jekla bo znašala ca. 120.000 ton, od tega bo udeležba omenjenih kupcev preko 80 %. V prihodnjem srednjeročnem obdobju se bomo vse bolj povezovali s finalisti zaradi združevanja dinarskih in deviznih sredstev.

Pri prodaji sive, nodularne in hidravlične litine načrtujemo za srednjeročno obdobje 1986–1990 naslednje poprečne letne količine:

Kupec	Letna količina (ton)
1. TAM	2.000
2. 14. Oktobar	1.000
3. Vozila	650
4. Prva petoletka	350
5. Belt	200
6. Goša	200
7. Kostroj	160
8. Utva	140
9. Itas	100
Kokile:	
1. Železarna Jesenice	9.000
2. Železarna Ravne	1.800

Aktivnosti na področju prodaje litine bodo odvisne od predvidenih strukturnih sprememb v Livarni I in II. Uvedba novih proizvodov pomeni iskanje novih tržišč za te proizvode, kar bo ena izmed prednostnih nalog.

Pri prodaji valjev načrtujemo po posameznih kupcih naslednje letne količine:

Kupec	Letna količina (ton)
1. Železarna Nikšič	400
2. Železarna Jesenice	380
3. Železarna Sisak	250
4. RMK Smederevo	170
5. Železarna Ravne	130
6. Železarna Skopje	120
7. Železarna Zenica	80
8. Utva	65
9. Valjarna Kumrovec	60
10. Pobeda	50

V naslednjem srednjeročnem obdobju bomo iskali možnosti plasmana predvsem na metalurškem področju, ter v izvozu.

Pri plasmanu surovega železa načrtujemo po kupcih naslednje količine:

Kupec	Letna količina (ton)
1. FOB Beograd	4.500
2. Belt Črnomelj	3.500
3. LTA Varaždin	3.000
4. IMR Rakovica	3.000
5. LTŽ Kikinda	2.500
6. IMP Ivančna Gorica	1.500
7. Dalit Daruvar	1.000
8. Torpedo Rijeka	1.200
9. 27. mart Novi Sad	700
10. Gostol N. Gorica	500
11. Železarna Ilijaš	500
12. Atmos Hoče	500

S kupci surovega železa imamo sklenjene samoupravne sporazume o poslovno-tehničnem sodelovanju in o združevanju deviznih sredstev, kar bo temelj medsebojnih odnosov tudi v naslednjem srednjeročnem obdobju.

Na nabavnem področju se bomo v naslednjem srednjeročnem obdobju srečevali s problemi z oskrbo iz uvoza zaradi pomanjkanja deviznih sredstev in zaradi povečanja obsega potreb po surovinah oz. novih dobaviteljih.

V prihodnje pričakujemo pomanjkanje določenih vrst proizvodov kot so ognjevzdržni materiali, ferolegure, staro železo ipd. V povezavi s SOZD je potrebno urediti medsebojno dobavo znotraj SOZD s ciljem, da se zmanjšajo stroški na enoto proizvoda.

Že v letu 1986 bomo potrebovali večje količine jeklenega odpadka zaradi večjega fizičnega obsega proizvodnje v jeklarni. Z Dinom in Surovino sovlagamo finančna sredstva za izgradnjo zbirnega terminala za pripravo in predelavo jeklenih odpadkov v Celju. S tem se bo bistveno izboljšala kvaliteta jeklenega vložka.

V letu 1986 bo potekla pogodba o sovlaganju v zbirni terminal jeklenih odpadkov v Beogradu z Inosom – Železniki, ki jo bomo obnovili, da si zagotovimo tudi dobave s tamkajšnjega področja. Količina in kvaliteta domačega jeklenega odpadka že danes ne zadovoljuje potreb in bo zato potrebno manjkajoče količine uvažati. Večje količine jeklenega odpadka bomo uvozili s kompenzacijskimi posli iz dežel kamor izvažamo naše proizvode.

Za obdobje 1986–1990 načrtujemo naslednje količine potrebnega jeklenega odpadka (ton):

1986 – 165.850
1987 – 181.900
1988 – 192.600
1989 – 214.000
1990 – 224.700

Kapacitete proizvajalcev ferolegur in tudi njihova proizvodnja je večja od domačih potreb, kljub temu pa jih na trgu primanjkuje zaradi izvoza. Potrebne količine ferolegur si bomo še naprej morali zagotavljati z dinarskim in deviznim združevanjem.

Predvidena poraba ferolegur v letih 1986–1990 bo naslednja (ton):

Ferolegura	1986	1987	1988	1989	1990
FeSi – kosi	1.000	1.235	1.325	1.395	1.550
FeSi – granule	355	370	400	410	430
FeMn	955	1.050	1.155	1.415	1.520
FeCr – carbure	250	275	300	350	375
Ni	101	102	110	115	125
FeSiMg	450	490	510	520	540

Pri nabavi železove rude za proizvodnjo SGN ostajamo vezani na uvoz s konvertibilnega področja. Uvožene surovine bodo odvisne od obsega proizvodnje elektroplavža. Z ostalimi železarnami bomo še v prihodnje vlagali v ureditev domačih rudnikov (Omarska), da si zagotovimo kontinuirano oskrbo z domačega trga.

Letno uvažamo ca. 24.000 ton gredic, ker jih na domačem trgu primanjkuje. Z dokončanjem investicije v jeklarni si bomo v naslednjem srednjeročnem obdobju zagotovili dovolj gredic za potrebe oz. kapacitete obeh valjarn. Manjše količine bomo nabavljali le za dopolnitev asortimana. S tem se bo zmanjšala odvisnost od uvoza. Za uvoz premoga za kokiranje se devizna sredstva zagotavljajo z obveznim odvajanjem deviz v okviru energetske bilance. Z nekaterimi proizvajalci ognjevdržnih materialov smo že sklenili sporazume o dolgoročnem poslovnem sodelovanju in dobavah ognjevdržnih materialov. V prihodnosti bomo sklenili podobne sporazume s Šamotom Arandelovac in Magnohrom Kraljevo, da si dejansko zagotovimo potrebne količine in kvalitete ognjevdržnih materialov.

Temeljne usmeritve nabavne politike za srednjeročno obdobje 1986–1990 so naslednje:

- Nadomeščati uvozne surovine z domačimi vsepovsod kjer je to mogoče in je ekonomsko utemeljeno;
- Utrjevati politiko dolgoročnega poslovanja sodelovanja z našimi dobavitelji, da si na ta način zagotovimo trajno oskrbo z reprodukcijskim materialom;
- Z aktivno nabavno politiko usmerjati naše dobavitelje in druge proizvajalce v proizvodnjo večje kvalitete, ki mora ustrezati našim potrebam;
- Vodenje take politike zalog, ki omogočajo optimalen nivo in čim nižje stroške;
- Skupno z nabavnimi službami ostalih DO v SOZD SŽ je potrebno vplivati na višino cen vhodnih komponent.

Na izvozno-uvoznem področju komercialnega poslovanja smo v zadnjih letih dosegli dobre rezultate pri stopnji pokrivanja uvoza z izvozom.

Količinsko v naslednjem srednjeročnem obdobju ne bomo mogli v takem obsegu povečevati izvoza kot smo ga v zadnjih letih. V jeklarski industriji je konkurenca na mednarodnem tržišču vedno večja, zato bomo le z večjo kvaliteto in nižjimi stroški konkurenčni. Na uvoznem področju bomo morali uvažati samo tisto kar bo nujno potrebno in v okviru izvoznih možnosti. Na tem področju bomo izvajali večjo selekcijo dobaviteljev in skrbeli za terminsko optimalne dobave.

Projekcija izvoza v obdobju 1986–1990 po posameznih TOZD je naslednja:

	(v mio \$)				
TOZD	1986	1987	1988	1989	1990
Valjarna I	3,2	3,3	3,4	3,6	3,8
– konvertibila	3,0	3,1	3,1	3,2	3,3
– kliring	0,2	0,2	0,3	0,4	0,5
Valjarna II	6,9	7,0	7,1	7,3	7,5
– konvertibila	6,9	7,0	7,1	7,3	7,5
– kliring	–	–	–	–	–
Jeklovlek	5,3	5,4	5,6	5,8	6,0
– konvertibila	4,5	4,5	4,6	4,7	4,8
– kliring	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2
Livarna I	1,0	1,0	1,2	1,2	1,3
– konvertibila	–	–	–	–	–
– kliring	1,0	1,0	1,2	1,2	1,3
Livarna II	0,1	1,4	1,7	1,7	1,7
– konvertibila	0,1	1,4	1,7	1,7	1,7
– kliring	–	–	–	–	–
SKUPAJ	16,5	18,1	19,0	19,7	20,3
– konvertibila	14,5	16,0	16,5	16,9	17,3
– kliring	2,0	2,1	2,5	2,8	3,0

Poprečna stopnja rasti izvoza za obdobje 1986–1990 bo po navedeni projekciji znašala 5,4 %, na konvertibilno področje 4,5 %, na klirinško pa 10,7 %.

Projekcija uvoza na nivoju DO v obdobju 1986–1990 bo naslednja:

	(v mio \$)				
OPIS	1986	1987	1988	1989	1990
Skupaj	18,0	18,3	18,7	19,5	19,6
– konvertibila	15,0	15,3	15,5	16,1	16,1
– kliring	3,0	3,0	3,2	3,4	3,5

Poprečna stopnja rasti uvoza bo znašala 2,2 %, s konvertibilnega področja 1,8 %, s klirinškega pa 3,9 %.

Stopnja pokrivanja uvoza z izvozom na nivoju DO v obdobju 1986–1990 bo naslednja:

OPIS	1986	1987	1988	1989	1990
Skupaj	91,7	98,9	101,6	101,1	103,6
– konvertibila	96,7	104,6	106,5	105,0	107,3
– kliring	66,7	70,0	78,2	82,4	85,8

Iz preglednice je razvidno, da se bo stopnja pokritosti uvoza z izvozom postopoma izboljševala tako, da bo v letu 1988 uvoz v celoti pokrit z izvozom oz. bo presežek izvoza nad uvozom 1,6 %. Na konvertibilno področje bomo stopnjo pokritosti povečali od 96,7 % v letu 1986 na 107,5 % v letu 1990, na klirinško področje pa od 66,7 % na 85,8 %.

Pomembno področje, ki je pod vplivom nenehnih sprememb je informatika. Nova računalniška oprema bo omogočala realizacijo računalniško podprtega informacijskega sistema, ki bo omogočal kvalitetnejše in hitrejše poslovne odločitve, boljše izkoriščanje proizvodnih kapacitet, zmanjšanje zastojev, spremljanje poslovnih dogodkov posameznih TOZD in DO, vodenje materialnega poslovanja in večjo povezanost z delovnimi organizacijami v SOZD Slovenske železarne. Nov računalniški sistem bo opremljen s terminali za interaktivno delovanje. Ob tem pa bo potrebno izboljšati kadrovske zasedbe ter pravočasno dopolnilno in permanentno izobraževati strokovne delavce v AOP in uporabnike informacij v poslovnem procesu. Učinki naložbe v zamenjavo računalniške opreme oziroma realizacijo računalniško podprtega informacijskega sistema bodo vplivali na izboljšanje produktivnosti, ekonomičnosti ter rentabilnosti poslovanja. S tem pa bo omogočeno bolj učinkovito delovanje vseh poslovnih funkcij.

V proizvodni dejavnosti bomo z uvajanjem procesnih računalnikov bistveno povečali produktivnost ter ekonomičnost poslovanja. S procesnim računalnikom smo že sedaj bistveno znižali materialne stroške pri proizvodnji jekla.

V naslednjem srednjeročnem obdobju, ko bo procesni računalnik vodil proizvodnjo še na drugih področjih, se bodo prihranki pri vložku in ostalih vhodnih komponentah še bistveno povečali.

Na livarskem področju, kjer so na nekaterih delih pogoji dela izredno težki bomo postopoma začeli uvajati robotiko in ostalo avtomatiko.

Za realizacijo vseh temeljnih poslovnih funkcij je bistvenega pomena ustrezna kadrovska politika. V širšem jugoslovanskem prostoru gre za velik razkorak med zahtevano in dejansko izobrazbo. To je še posebej izrazito v Sloveniji, saj zaostajamo po izobrazbeni strukturi za jugoslovanskim povprečjem, Jugoslavija pa zaostaja za razvitimi državami. Tudi v Železarni se srečujemo z enakimi problemi. V preteklem srednjeročnem obdobju se je razlika med planirano in dejansko strukturo sicer iz leta v leto zmanjševala, vendar pri različnih izobrazbenih kategorijah različno. V letu 1984 je bilo znatno preveč delavcev s I in II stopnjo izobrazbe (skupaj kar 47,8 % od skupnega števila zaposlenih). Nezažljivo je bilo povečanje pri kadrih s IV stopnjo strokovne izobrazbe, saj kljub aktivni politiki štipendiranja primanjkuje kadrov metalurških profilov. Plan smo presegl pri srednješolski strukturi. S VI stopnjo strokovne izobrazbe ali višjo šolo je bilo zaposlenih 3 % delavcev, po zahtevnosti del in nalog, ki jih opravljajo pa bi morali biti zastopani z okoli 5 %. Samo okoli 60 % delavcev je imelo zahtevano izobrazbo. Podobno je stanje pri VII stopnji strokovne izobrazbe ali končani visoki šoli. S to izobrazbo je bilo zastopanih 2 % delavcev. Po planu pa bi jih moralo biti 3,9 %. Manj kot polovica delavcev je imelo ustrezno ali zahtevano strokovno izobrazbo. V naslednjem srednjeročnem obdobju predvidevamo nekoliko večjo ponudbo kadrov z višjo in visoko stopnjo izobrazbe zaradi omejenih možnosti zaposlovanja. Predvsem planiramo da se bodo obvezno zaposlovali skoraj vsi naši štipendisti, kar v preteklosti ni bila vedno stalna praksa. V naslednjem srednjeročnem obdobju planiramo 0,6 % rast zaposlovanja za leto, kar znaša 3.697 delavcev leta 1990. Ta rast je nekoliko manjša kot v občini Celje, kjer bo zaposlenost rasla po 0,8 % poprečni letni stopnji.

Že na sedanji stopnji tehnološkega razvoja nam primanjkuje določeno število strokovnih kadrov. Prehod na razvojno intenzivno in tehnološko zahtevnejšo proizvodnjo zahteva bistveno boljšo kadrovske strukturo. Povečati moramo število delavcev s IV stopnjo strokovne izobrazbe. Zastopanost teh delavcev bo morala biti na koncu leta 1990 vsaj 36 % v skupnem številu zaposlenih. Drugi del izboljšanja pa bo zajel višje in visokošolske kadre, teh bi morali imeti najmanj 8,3 % v skupnem številu. Seveda pa je številčno izboljšanje kadrovske strukture samo delna rešitev te problematike, kajti če bomo hoteli imeti kadre, ki bodo kot pravi nosilci razvoja, moramo posvetiti več pozornosti tudi usposabljanju že zaposlenih delavcev, predvsem strokovnjakov ter vodstvenih in vodilnih delavcev. Iskati moramo tudi načine večjega motiviranja delavcev in izkoriščanja znanja strokovnjakov.

Kvalifikacijska struktura leta 1990

Stopnja izobraz.	1984		1990		Razl. (90–84)	
	število	%	število	%	število	%
I.	956	26,0	554	15,0	–402	–11,0

II.	801	21,8	518	14,0	-283	-7,8
III.	193	5,3	259	7,0	66	1,7
IV.	987	26,9	1.331	36,0	344	9,1
V.	554	15,0	728	19,7	174	4,7
VI.	110	3,0	181	4,9	71	1,9
VII.	74	2,0	126	3,4	52	1,4
SKUPAJ	3.675	100,0	3.697	100,0	22	0

Plan kadrov v DO Železarna Štore do leta 1990

Leto	1986	1987	1988	1989	1990
Št. zaposl.	3.605	3.623	3.660	3.694	3.697

Plan investicij

Sredstva za naložbe bodo v planskem obdobju 1986–1990 omejena. Iz tega razloga bo potrebno vsako naložbo temeljito pripraviti, pretehtati, učinkovito izvesti in jo v določenem roku tudi polno izkoriščati.

V naslednjem srednjeročnem obdobju bodo v Železarni v teku naslednje večje investicije in sicer:

1. Nadaljevanje I. faze investicije »Povečanje kapacitet za proizvodnjo jekla« v TOZD jeklarna, po sedanjih cenah znaša predračunska vrednost 2.100 mio din.

2. »Avtomatska formarska linija« v livarni strojne litine – predračunska vrednost 1.100 mio din.

3. II. faza investicije »Povečanje kapacitet za proizvodnjo jekla« v TOZD Valjarna II po ocenjeni predračunska vrednosti 3.500 mio din.

4. »Posodobitev (obnovitev) proizvodnje valjev« v TOZD Livarna I v smislu tehnološkega prestrukturiranja proizvodnje po načrtovani predračunska vrednosti 1.500 mio din.

5. »Sanacija proizvodnje traktorjev« v smislu prestrukturiranja proizvodnje po predračunski vrednosti 600 mio din.

6. Poleg omenjenih večjih naložb bomo realizirali še več manjših (novi projekti, nadomestitve in zamenjave itd.).

Za vse naložbe, z večjimi nadomestitvami in zamenjavami vred, bodo izdelani idejni projekti, ki se bodo glede na spreminjanje pogojev in razmer stalno dopolnjevali. V srednjeročne plane bomo vključevali le tiste projekte, ki bodo utemeljeni z ekonomskimi in družbeno dogovorjenimi kriteriji in za katere bo pripravljena konstrukcija financiranja.

V preteklem srednjeročnem planskem obdobju smo uspeli v Železarni s pravilno finančno politiko doseči dokaj visoko stopnjo samofinanciranja. Ob izvajanju ukrepov in predpisov na področju finančne konsolidacije gospodarstva je potrebno, da bomo tudi v naslednjem srednjeročnem planskem obdobju s pravilno finančno politiko skrbeli za ohranitev in še izboljšanje že doseženega finančnega položaja DO. Prednostna in stalna naloga finančne funkcije bo skrb za financiranje tekočega poslovanja in zagotavljanje likvidnosti posameznih TOZD v DO. Zaradi sorazmerno skromnih razpoložljivih sredstev akumulacije, bo treba slediti cilju ohranjanja vsaj enostavne reprodukcije, kar pomeni, investirati v višini realno obračunane amortizacije sredstev.

Financiranje razvoja bomo poleg lastne akumulacije okrepili tudi s tujimi sredstvi, tj. v manjši meri z investicijskimi krediti, več pa s sredstvi sovlagateljev. Posebna finančna služba bo skrbela za realiziranje dogovorjenega združevanja sredstev, njihovo najbolj smotrno vlaganje v posamezne TOZD in DO in sovlaganje le-teh v druge OZD ter za vračanje združenih sredstev skladno s samoupravnimi sporazumi. Posebno pozornost bo tudi vnaprej potrebno posvečati zalogam in sploh skrbeti za finančno in s tem ekonomsko moč delovne organizacije kot celote in vsake TOZD posebej.

Posebno pozornost bo potrebno posvetiti razvojno-raziskovalnemu delu. Sedanji delež sredstev za raziskave in razvoj je v primerjavi z ustvarjenim družbenim proizvodom izredno nizek in v naslednjem srednjeročnem obdobju ne bo zagotavljal realizacijo vseh načrtovanih programov.

Na področju družbenega standarda bomo sredstva za njegovo učinkovito izvajanje oz. izboljšanje razporejali v skladu s sporazumi in ostalimi določili. Pri tem bomo poleg rezultatov dela posamezne organizacijske enote, upoštevali tudi načelo solidarnosti. Posebno skrb bomo posvečali stanovanjski problematiki in letnemu oddihu naših delavcev s ciljem, da v okviru naših možnosti omogočimo slehernemu zaposlenemu rešitev stanovanjskega problema v doglednem roku ter aktiven letni odih v organizaciji Železarne.

Temeljne organizacije se obvezujemo, da bomo realizirale le tiste naložbe, katerih učinki ne bodo negativno vplivali na okolje, oziroma v kolikor to ne bo mogoče bomo zagotovili sredstva za nabavo naprav za varstvo okolja. Obratovanje novega objekta bo mogoče le ob istovrstnem obratovanju čistilnih naprav. Skrb za zdravo in čisto okolje ter izboljševanje delovnih pogojev zaposlenih, ki delajo v zdravju škodljivem okolju bo ena od temeljnih usmeritev naše poslovne politike.

Na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite bomo v skladu z družbenoekonomskim razvojem nadaljevali ukrepe in aktivnosti pri razvoju in organiziranosti ter podružbljanju zadev SLO in DS.

Posebno pozornost bomo posvečali nenehnemu usposabljanju vseh zaposlenih za potrebe obrambe in zaščite ter družbenopolitičnemu usposabljanju.

6. ELEMENTI ZA SAMOUPRAVNO SPORAZUMEVANJE IN DOGOVARJANJE

Za realizacijo načrtovanih ciljev moramo svoje interese, potrebe in naloge uskladiti z vsemi subjekti in skupnostmi, katerih dejavnost bo vplivala na naše poslovanje.

6.1. Odnosi med TOZD in DO

Delovna organizacija Železarna Štore je sestavljena iz več temeljnih organizacij in delovnih skupnosti. Organiziranost se bo tudi v prihodnje prilagajala potrebam poslovnega procesa in eventualnim spremembam, ki bodo dogovorjene v širši družbi. Ker je povezanost znotraj DO izredno močna (reprodukcijska veriga) bo uspeh vsakega posameznega dela DO odvisen od uspeha drugih delov DO. Prednost v dobavah TOZD bodo še naprej imele medsebojne dobave med TOZD na podlagi letnih planov. Še naprej bomo pospeševali združevanje sredstev za investicije. Prednost bodo imeli projekti, ki bodo prinašali največje učinke DO in SOZD. Združevanje sredstev in nato vračanje teh sredstev bo teklo na ekonomskih osnovah. V okviru SOZD se bo po dosedanjem principu združeval del sredstev v Interni banki.

6.2. Odnosi OZD do kupcev in dobaviteljev

S kupci imamo sklenjene samoupravne sporazume o združevanju sredstev za razvoj črne metalurgije. Na podlagi sporazuma kupci združujejo 5 % od vrednosti prodanega jekla. Naša obveznost bo tudi v prihodnje, da kupcem dobavljamo blago v skladu s sporazumom in v dogovorjenih rokih. Zaradi nedoslednega izpolnjevanja obveznosti moramo v bodoče striktno zahtevati 5 % združevanje ob plačilu fakture.

Del odnosov s kupci se nanaša na združevanje deviz. Višina združenih deviz iz leta v leto močno niha v odvisnosti od ukrepov tekoče ekonomske politike. V naslednjem srednjeročnem obdobju moramo iskati bolj učinkovite rešitve za skupni nastop na zunanem trgu.

Z dobavitelji imamo sklenjenih več dolgoročnih dogovorov in sporazumov. Sporazumevanje s kupci in dobavitelji teče v glavnem preko SOZD.

6.3. Odnosi v okviru SOZD SŽ, splošnih združenj in z drugimi OZD

Železarna je združena v SOZD SŽ in v različna splošna združenja. V združenjih v okviru republike nastopa DO kot celota, bodisi njene posamezne temeljne organizacije. V okviru nekaterih združenj na nivoju države pa zastopa njene interese in interese ostalih članic SOZD SŽ.

V okviru SOZD se bomo tudi v prihodnje dogovarjali o razdelitvi proizvodnega programa, medsebojnih dobav izdelkov in storitev, združevanju sredstev v IB SŽ za naložbe v posameznih DO, obsegu storitev in za potrebnih kadrov in sredstev, ki jih upravlja SOZD ter o skupni politiki poslovanja. Cilje, politiko in strategijo za doseganje ciljev bomo skupno izoblikovali z letnimi plani. Temeljno vodilo pa nam bo optimalna uspešnost gospodarjenja posameznih DO v SOZD in SOZD kot celote.

V okviru združenj bomo usklajevali odnose v panogah in med posameznimi panogami tako na nivoju zveze kot republike. Usklajevanje bo obsegalo naložbe, proizvodne programe, medsebojne dobave, cene itd.

6.4. Odnosi do družbenopolitičnih skupnosti

V okviru družbenopolitičnih skupnosti se bomo dogovarjali o zadevah, ki so skupnega pomena za družbenopolitično skupnost in DO oziroma njene TOZD in delovne skupnosti. Posamezna delovna organizacija predstavlja le del dejavnosti v okviru družbenopolitičnih skupnosti (občina, republika, država) zato mora težiti k njenemu usklajenemu razvoju.

Dogovarjanje in sporazumevanje med posamezno družbenopolitično skupnostjo pride do veljave pri pripravi srednjeročnih in dolgoročnih planov.

Sporazumevanje in dogovarjanje v okviru družbenopolitičnih skupnosti bo tudi v naslednjem srednjeročnem obdobju zelo aktivno. Železarna Štore je velik poslovni sistem, zato bo njen razvoj pomembno vplival na razvoj družbenopolitičnih skupnosti, še zlasti pa občine Celje. Razvoj DPS pa bo odvisen od ekonomske moči posamezne OZD v okviru občine.

Prvo srečanje delavcev SOZD Slovenske železarne

V soboto, dne 20. julija, smo po dolgoletnih dogovarjanjih o oblikah sodelovanja in srečanj na nivoju SOZD, dejansko opravili prvo srečanje delavcev SOZD Slovenske železarne, ki je bilo na Jesenicah.

Po razrezu, ki je bil dogovorjen na koordinaciji sindikata SOZD bi naj poslali na srečanje 5 % od zaposlenih, vendar smo kasneje zaradi ocene, da je neustreznih čas ker so dopusti in tridnevni vikend odločili, da gresta samo dva avtobusa. Na koncu se nas je v soboto zbralo za dva nepopolna avtobusa in krenili iz Štor z ugotovitvijo, da smo vedno bolj nepripravljeni sodelovati na skupnih prireditvah. Po zajtrku, ki smo ga imeli na Jesenicah v družbeni prehrani smo si ogledali tehnični muzej Železarne Jesenice, ki na zelo zanimiv način, to je miniaturne kopije starih obratov in peči, prikazuje zgodovino razvoja železarstva na Gorenjskem.

Po ogledu smo krenili na Poljane, kjer se je nato cel dan odvijalo srečanje železarjev. Poljane so zelo znane našim borcem, ker so na tej jasi, ki leži v varnem zavetju gozdov nad Jesenicami, imeli do sedaj večkrat svoja srečanja. Jeseničani so srečanje združili s 50-letnico velikega štrajka delavcev takratne železarne Jesenice ter 40-letnice življenja in dela v svobodi.

Osrednji govornik na proslavi je bil tov. Vinko Hafner, ki je v zelo zanimivem govoru uspel vse prisotne, kljub vročini, pripraviti do tega, da smo ga zelo pozorno poslušali in s ploskanjem pozdravili njegove misli, ki so se nanašale na rešitev gospodarske krize. Nadalje nam je priznal pomembnost našega prispevka k razvoju celotne družbe na vseh področjih, predvsem pa je zanimivo predstavil investicijo elektrojeklarne. Tu je najprej omenil, da se govori, da bi lahko za ta denar odprli večje število raznih delovnih mest za sodobno tehnologijo vendar bi s tem izgubili velik del slovenske proizvodnje jekla. Predvsem pa je opozoril poslovodno strukturo železarne Jesenice, ter pri tem imenoval tov. Berganta in tov. Kunca in vodstvene delavce DPO in samoupravnih organov železarne Jesenice, da naj se zavedajo, da oni nosijo odgovornost za uspeh investicije, ne pa vodilni družbeno politični funkcionarji republike in naj se nihče čez leta ne izgovarja na Popita, Hafnerja, Marinca in druge, če ne bodo doseženi planirani efekti investicije. Vso odgovornost morajo nositi vodilne strukture, ki so pripravljale investicijo in jo sedaj tudi sprovajajo. Po kulturnem programu, ki ga je izvajal pihalni orkester iz Gorij je bila podelitev priznanj SOZD katero je dobil naš sodelavec tov. Ferdo Haler. Za kar mu velja iz tega mesta posebna čestitka.

V športno zabavnem programu smo se veselili odličnega rezultata naše mladinke Zapušek Mance, ki je bila druga v streljanju z zračno puš-

NAŠE SREČANJE

(Nadaljevanje z 2. strani)

»Vesela sem, da smo železarji osvojili današnji dan, to je dan borca za naš železarski praznik. Tudi moj stari oče je bil borec. Vem, saj mi je velikokrat pripovedoval, koliko so med vojno pretrpeli, ne glede na to, da so tudi oni bili takrat mladi, polni življenja in upanja v boljši, svobodnejši dan. Lepo se je srečevati ne samo z železarji in mladimi, tudi z borci se je prijetno pogovoriti, saj se kljub letom in bolj rahlemu zdravju radi sprostijo in razveselijo tudi z nami mladimi. Mladi smo kritični, na ta svet gledamo po svoje, vendar pošteno. In ko premislim kako so se naši dedje in očetje borili za svobodo, nam ne sme biti vseeno, kako bomo mladi s svojo današnjo borbo ublažili gospodarske težave, odpravljali nepravilnosti za res boljši jutri.«

Tako kratka in jedrnata je Renata. Menim, da je prav tako. Siti smo dolgozveznih govorov, naredimo pa bore malo.

Slavnostni govornik Milko Starc je kritično in pošteno ocenil današnje nič kaj ugodne gospodarske težave. Poslušalcem je v kratkih, jedrnatih stavkih prikazal vrsto nepravilnosti, s katerimi se ne moremo sprijazniti in jih je treba čimprej odpraviti. V svojem govoru se je povrnil na tista mučna in težka leta, ko smo bili zasuznjeni, okupirani. Povedal je kaj je leta 1941 pomenila Prva celjska četa, o Franju Vrunču, po katerem se imenuje ta dom kamor železarji in borci tako radi zahajamo, kaj nam je prinesla na svojem legendarnem pohodu slavna XIV. divizija.

»Nemogoče je,« je dejal Milko Starc, »da danes toliko let po vojni zahodni vodilni politik polaga vence na grobove tistih, ki so bili povzročitelji 2. svetovne vojne in storili toliko zla proti nedolžnemu in svobodnomislečemu ljudstvu.« Na koncu je navzočim zaželel lep dan, prijetno srečanje, ki naj bi ostalo tako popularno in odmevno še naprej.

In še enkrat na koncu izrečimo hvala štorskim godbenikom, recitatorjem, kompolskim folkloristom in pevcem, izvajalcem prijetne zabavne glasbe, odgovornim za športna srečanja, pokrovitelju srečanja OOZS Železarne Štore in lepa hvala našim lovcem, ki skrbe za Vrunčev dom in za vzorno organizacijo na ta nepozabni sobotni dan.

Srečno in drugo leto nasvidenje!

VER

ko. Osrednja pozornost pa je bila namenjena vlečenju vrvi kjer je bila zelo velika konkurenca in so domačini bili prepričani, da nimajo konkurence. Mi smo organizirali dve ekipi, težko in lahko. Težka ekipa je takoj vzbudila pozornost ker je Ravenčane gladko premagala. Zaključek je bil zelo vesel saj smo premagali vse ekipe, tudi tiste, ki so jih formirali iz ostalih jeseničanov in brigadirjev po uradnem zaključku tekmovanja. Da je bilo zmagoslavje še večje je bila druga ekipa iz Žične in so bili domačini čisto poparjeni. Kljub temu, da se nismo udeležili srečanja v polnem številu smo bili tako glasni kot da nas je več kot sto. Kljub vročini je bilo plesišče polno in ko smo se odločili, da gremo domov, smo morali najbolj zagrete plesalce potegniti iz plesišča.

Za zaključek bi navedel določene misli ali predloge o katerih smo se na samem srečanju pogovarjali z ostalimi udeleženci:

1. Enotni smo si bili, da je sedaj dana osnova, da se to srečanje združi z ostalimi srečanji, kot je srečanje pihalnih orkestrrov, folklorne in drugo s tem, da bi aktivni nastopajoči imeli dvodnevno srečanje in bi bili gostje svojih kolegov na domu.

2. Ker ugotavljamo zadnje čase, da nam ne uspevajo razne akcije v organizacijskem smislu v določenih TOZD in delovnih skupnostih in je vedno bolj izrazita nepripravljenost sodelovanja v prostem času bodo Izvršni odbori OO ZS morali oceniti za svojo sredino vzroke za tako situacijo ter sprejeti konkretne naloge za spremembo situacije.

Potrata Florjan

POTEPANJE ELEKTRIKARJEV PO KOROŠKEM

Jutro, ki se je zbuvalo, je bilo oblačno. Nebo so prekrili temni oblaki. Vendar to ni pokvarilo razpoloženja elektrikarjev. Z obilico dobre volje smo se odpeljali na izlet. Na izlet smo povabili tudi starosto elektrikarjev, prvega delovodjo in mentorja mnogih učencev in praktikantov električne stroke, tov. Luževič Štefana, kakor tudi ostale upokojence.

Pot nas je vodila na Koroško. V Ravnah na Koroškem smo si ogledali tehniški muzej železarstva, rudnik svinca Mežica in lesarski muzej. Ob besedah vodiča smo se zamislili, kako so delali v času, ko proizvodnja in tehnika še nista bili tako razviti kakor danes. Ogledali smo si tudi izredno bogato in zanimivo knjižnico, ki med ostalimi, hrani tudi originalno Dalmatinsko Biblijo. Našo pozornost je pritegnila tudi razdelitev prostorov, njihovo poimenovanje (Paradiževa dvorana) ter opremljenost. Od tod nas je pot vodila v Kotlje, oziroma na Prežihovino, kjer smo si ogledali rojstno hišo Lovra Kuharja – Prežihovega Voranca. Kot osebnost je bil aktiven, nenehno zapleten v dramatične socialne in politične preobrate. Njegova dela v slovenski književnosti odkrivajo koroško pokrajino in ljudi. Naša naslednja izletniška točka je bilo Ivarčko jezero, kjer smo si ogledali rekreacijski center ravnanskih železarjev. Bi lahko imeli tak rekreacijski center tudi štorski železarji na Slivniškem jezeru? Mogoče. Popoldan je bilo veselo, športno srečanje s srečolovom na Šentanelu. Razpoloženje mladih in starejših, že upokojenih elektrikarjev je bilo enkratno, saj smo zapeli in ob zvokih harmonike tudi zaplesali.

Dan je prehitro minil. Vrnili smo se srečni in zdravi.

Bivši sodelavci se kolektivno zahvaljujejo za prijetno srečanje na izletu in drugo leto nasvidenje.

Jožica Marš

PROGRAM POHODOV DELAVCEV SOZD SLOVENSКИH ŽELEZARN

Komisija za šport in rekreacijo pri Konferenci OO ZS ŽS organizira 9. pohod delavcev SOZD SŽ, ki bo v soboto dne 24. 8. 1985 na relaciji: Pocahtov mlin – Osenca – Hudičev graben – Celjska koča – Tolsti vrh in Dom železarjev na Svetini, kjer je zaključek pohoda. Za prijetno razvedrilo bo skrbel ansambel Rekreacija.

Pričetek pohoda bo ob 9. uri od Pocahtovega mlina, ob vsakem vremenu.

Število prijav je neomejeno in jih sprejema tov. Kavka Marjan, tel. 129 do vključno 21. t. m.

Komisija za šport in rekreacijo pri Konf. OO ZS Železarne Jesenice organizira 6. spominski pohod Janeza Jenka, ki bo v soboto 31. 8. in 1. 9. 1985 na TRIGLAV (2864 m). Smer pohoda delavcev Železarne Štore je: **Prvi dan** – Štore – Pokljuka – Vodnikova koča – Kredarica (prenočišče); **drugi dan**: vzpon na vrh Triglava in sestop v dolino KRME, kjer je zaključek. Za pohod je obvezna dobra kondicija in vhojeni planinski čevlji.

Prijave sprejema tov. Kavka Marjan v pisarni družbenega standarda na Lipi, do zasedbe avtobusa.

Komisija za šport in rekreacijo pri Konf. OO ZS Plamen Kropa organizira dne 26. 9. 1985 pohod delavcev SOZD Slovenskih železarn po priljubljeni planinski poti na Vodice.

Prijave sprejema oddelek za rekreacijo do zasedbe avtobusa.

TUDI STARO NI VSE ZA MUZEJ

V jeklovleku spet odmevajo udarci našega starega, dobrega kladiva Ajax, za katerega niti ne moremo ugotoviti, koliko je staro. Morda bi to vedel kdo od starejših v Železarni Štore ali kdo od upokojevcov, ki bo bral ta članek. Ali je aktiviranje starega stroja korak na mestu ali celo nazaj?

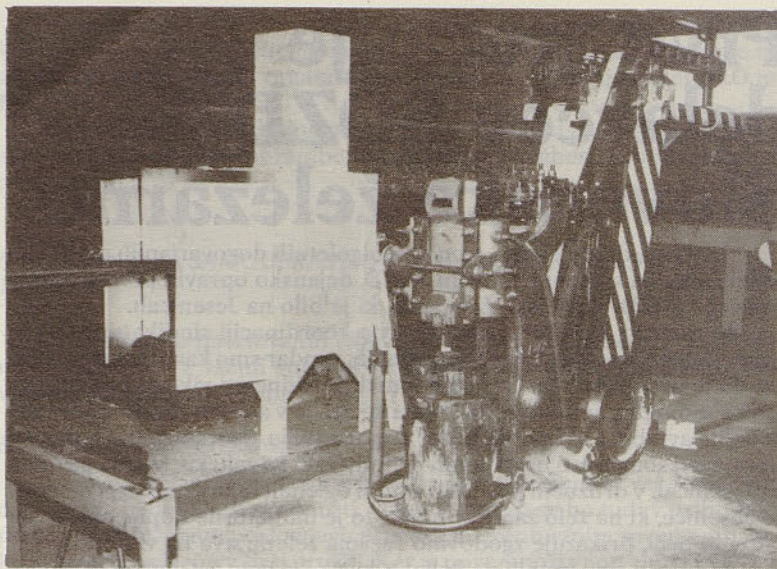
Na gornje vprašanje odgovor ni enostaven. V jeklovleku tudi letos presegamo, po mesečni dinamiki, v lanskem letu doseženo proizvodnjo 17.527 ton. Možno je, da bomo za malenkost presegli tudi letošnji plan 18.000 ton. To je kar za 3.000 ton več kot smo predvidevali s programom ob investicijski izgradnji in tudi 500 ton več kot smo planirali po pridobitvi obeh novih linij: Kieserling za pripravo materiala za brušenje in Schumag za vlečenje in poliranje profilov. Povpraševanje po naših izdelkih je pri kupcih še relativno ugodno in zato je naša dolžnost in obveza, da s čimvečjo in čimkvalitetnejšo proizvodnjo razmere na tržišču izkoristimo.

Seveda imamo že tudi vrsto težav. Hala je grajena za tok materiala, ki pomeni letno proizvodnjo 15.000 ton. Oprema, ki jo imamo za pripravo predprofilov za proizvodnjo in tudi za adjustiranje, je tudi dimenzionirana za to količino. Posledica so ozka grla in pomanjkanje prostora za vložek ter za skladišče gotovih proizvodov.

Rešitve seveda poznamo in jih je celo več, žal pa so tudi možnosti omejene. Pri odpravi ozkih grl smo se morali zato nasloniti predvsem na lastne sile in iskati rešitve tudi v poenostavitvah ter dopolnitvah obstoječe opreme ter z lastnimi idejami poiskati zamenjave za neustrezno opremo.

To je torej tudi vzrok za ponovno aktiviranje kladiva Ajax, ki smo ga sicer že pripravljali za postavitev pred halo jeklovleka, kjer naj bi bilo pomnik razvoja naše temeljne organizacije. Kladivo smo seveda obnovili in dopolnili ter ga postavili v kombinacijo s pečjo, ki je prav tako popolnoma obnovljena ter s strojem za valjanje konic. Stolice smo si naredili sami in z vsem smo rešili ozko grlo pri izdelavi konic predprofilov za vlečenje, ki so, v največji meri, specialni. Kot zanimivost naj povem, da smo podobne rešitve s starimi stroji videli tudi v Judenburgu, v Avstriji, v takojšnjem jeklovleku, kjer poleg sodobnih strojev stojijo tudi stari, klasični. Tudi to verjetno deloma odgovarja na zastavljeno vprašanje. Da, tudi stari stroji lahko, ob ustreznih dopolnitvah in posodobitvah, še uspešno proizvajajo in prinašajo dohodek.

Tudi sicer je v jeklovleku v teku še nekaj aktivnosti. Pred 14 dnevi smo uspešno preizkusili navijalec za vlečene profile. Na ta način smo si odprli novo možnost plasiranja naših izdelkov in to v obliki kolobarjev, kar pride v poštev predvsem za industrijo z velikimi serijami; npr. pro-

Staro kladivo po obnovitvi

izvajalci vijakov, verig itd. Pripravljamo tudi zamenjavo stare, klasične vlečne klopi na verigo, s čimer bodo rešene težave pri vlečenju specialnih profilov, predvsem za avtomobilsko industrijo. Prav tako pripravljamo zamenjavo starega večkolutnega ravnalnega stroja, ki ni več v stanju služiti svojemu namenu. Zelo pomembna je tudi ureditev ročnega rezanja, kjer zamenjujemo ročni rezant, dodali pa bomo lokalni filter s ciklonom za odsesavanje.

Navedeni posegi so povezani seveda tudi s stroški, ki pa so razmeroma nizki, posebej še, če jih primerjamo z efekti, ki se takoj odražajo na poslovni uspešnosti.

Ti ukrepi so nam tudi omogočili, da lahko spet dosežemo stimulacijo za uspešno delo, glede na količinsko proizvodnjo, ki je med boljšimi v naši delovni organizaciji. Seveda pa to šele sedaj, ko smo v naš pravilnik lahko vnesli popravek glede obveze za proizvodnjo. Pri tem smo seveda morali poslušati številne pripombe, vendarle je ob sprejemanju po TOZD in DS prevladala objektivnost, poštenost in pravilna presoja na podlagi strokovne obrazložitve.

Naj zaključim z ugotovitvijo, da je reševanje opisanih problemov pravzaprav želja po ureditvi obstoječega stanja tehnologije in opremljenosti tako, da bi bili kar najbolj pripravljeni za naslednje srednjeročno obdobje razvoja 1986 do 1990, za katerega se že pripravljamo in v katerem bomo, upam, lahko sprejeli nove zadolžitve in obveze.

Boris MAROLT, dipl. ing.

Uspela TRIM akcija kolesarjenja

Lepo nedeljsko jutro je pozdravljalo prihajajoče kolesarje na startnem mestu na Lipi v Štorah, udeležence TRIM akcije kolesarjenja pod geslom »Vsi gremo – vsi pridemo«. Po tehničnem pregledu koles, ki ga

Pred startom na Lipi

je opravil mehanik, se je formirala kolona kolesarjev po dva in dva. Na čelu kolone je bilo vozilo PM Celje, za njim vozilo organizatorja z rumeno utripajočo lučjo, ki je imela nalogo, da opozarja nasproti vozeča vozila na prihajajočo kolono kolesarjev, obenem pa drži enakomerno hitrost, prilagojeno sodelujočim; na koncu kolone pa vozili za popravilo koles in prve pomoči.

Več kot 50 kolesarjev je krenilo po cesti v smeri Svetine, preko Lipe mimo Laške vasi. Že na prvem vzponu do križišča Svetina – Kompole so marsikateri morali peš kreniti do domačije Ocvirk, kjer se je kolona ponovno formirala. Pot je vodila skozi Kompole, se spustila po cesti navzdol v smeri Opoke ter prišla na regionalno cesto Šentjur – Celje. Nadaljevali so skozi Štore na Teharje, tu zavili v desno po Kidričevi cesti nekaj sto metrov ter zavili v desno in skozi naselje Bukovžlak na Ljubečno, kjer je bil zaslužen počitek. Za udeležence je organizator pripravil čaj.

Po odmoru je kolona kolesarjev nadaljevala pot proti Arclinu, nato na levo skozi naselje Zadobrovo v Trnovlje ter skozi naselji Leskovec in Začret prispela na cesto Ljubečna – Teharje ter h končnemu cilju na Lipo. Vsak udeleženc je na cilju dobil čaj in zaslužno TRIM značko kolesarja za prevoženo 27 km dolgo pot. V prijetnem razgovoru z udeleženci te akcije je bilo na splošno ugotovljeno, da si takih množičnih akcij še želijo.

Za uspešno in varno organizacijo te akcije, ki je bila v okviru Tedna športa v Štorah, so poskrbeli: Komisija za športno rekreacijo pri KO OZS Železarna Štore, TVD Partizan – Kovinar Štore, PD Železar Štore in PM Celje.

Mali

ŠTORSKI ŽELEZAR – glasilo OZD Slovenske železarne ŽELEZARNA ŠTORE – izhaja 2-krat mesečno – Uredniški odbor: Tomažin Ana, Verbič Stane, Kragelj Jože, Marolt Boris, Kocman Vojko, Renčelj Vlado, Grosek Rajko – odgovorni in glavni urednik Pungartnik Oto. Po mnenju republiškega sekretariata za prosveto in kulturo Ljubljana, je časopis oproščen davka od prometa proizvodov (Št. 421 – 1/72 z dne 20. 2. 1974) – tisk Aero Celje – TOZD Grafika – rokopisov ne vračamo.